

II. FEJEZET A HASZNÁLATIMINTA-OLTALOM MEGADÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁS A BENYÚJTÁSTÓL A MEGADÁSIG	3
JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE	3
II.1. A HASZNÁLTIMINTA-OLTALMI BEJELENTÉS BENYÚJTÁSA ÉS KELLÉKEI	4
II.1.1. A használatiminta-oltalmi bejelentés benyújtása.....	4
II.1.2. Beadványok átvétele, iktatása.....	4
II.1.3. Döntés minősítésről	4
II.1.4. Adatrögzítés, szétosztás	4
II.1.5. A használatiminta-oltalmi bejelentés kellékei.....	5
II.2. A BEJELENTÉS BENYÚJTÁSÁT KÖVETŐ VIZSGÁLAT	6
II.2.1. A bejelentés napja, a bejelentés benyújtását követő vizsgálat	6
II.2.2. Ügyintézés el nem ismerhető bejelentési nap esetén.....	7
II.2.3. Ügyintézés a bejelentési nap elismerése esetén	7
II.2.3.1. A minta címe	8
II.2.3.2. Bejelentési díj.....	8
II.2.3.3. Magyar nyelvű mellékletek	8
II.2.3.4. Származtatás, megosztás és elsőbbség	9
II.3. SZÁRMAZTATÁS SZABADALMI BEJELENTÉSBŐL	10
II.3.1. A származtatás feltételei	10
II.3.2. A származtatással kapcsolatos határidők	10
II.3.3. A származtatást megalapozó irat.....	11
II.4. A HASZNÁLTIMINTA-OLTALMI BEJELENTÉS VIZSGÁLATA	12
II.4.1. A vizsgálat lefolytatásának általános szabályai.....	12
II.4.2. Az oltalmazható minta	12
II.4.2.1. Az oltalmazható minta fogalma.....	12
II.4.2.2. Mintának nem minősülő alkotások.....	13
II.4.3. Az oltalomhoz való jog, kizárás a használatiminta-oltalomból	14
II.4.3.1. A oltalomhoz való jog	14
II.4.3.2. Kizárások.....	15
II.4.4. Az ipari alkalmazhatóság.....	15
II.4.4.1. Az ipari alkalmazhatóság fogalma.....	16
II.4.4.2. Az ipari alkalmazhatóság megítélése.....	16
II.4.5. A minta egysége	17
II.4.5.1. A minta egységének fogalma	17
II.4.5.2. A minta egységének vizsgálata.....	18
II.4.5.3. Az egység megítélésének gyakorlati esetei	18
II.4.5.4. Intézkedések az egység hiányának megállapítása esetén, a bejelentő által kezdeményezett megosztás	19
II.4.6. A minta megvalósíthatósága	20
II.4.7. Elsőbbség.....	21
II.4.7.1. Bejelentési elsőbbség	21
II.4.7.2. Uniós elsőbbség.....	21
II.4.7.3. Belső elsőbbség.....	22
II.4.7.4. Az elsőbbség, az elsőbbség igénylése	22
II.4.7.5. Az elsőbbség igénylésének vizsgálata	23
II.4.8. Bővítő értelmű módosítás vizsgálata	23
II.4.9. Alaki követelmények vizsgálata.....	25
II.4.9.1. A használatiminta-oltalmi bejelentés kellékei	25
II.4.9.2. A bejelentési kérelem	25
II.4.9.3. A képviselő igazolása	26
II.4.9.4. A jogutódlás igazolása.....	26
II.4.9.5. Uniós elsőbbségi irat	26
II.4.9.6. A használatiminta-oltalmi leírás, a leírás felépítése	26
II.4.9.7. A minta címe	27
II.4.9.8. A műszaki terület meghatározása	28
II.4.9.9. A technika állásának ismertetése.....	28
II.4.9.10. A mintával megoldandó feladat megjelölése.....	28
II.4.9.11. A feladat megoldása összhangban az igénypontokkal	29
II.4.9.12. Az ábrák felsorolása, tárgyuk megjelölésével	29

II.4.9.13. Az oltalom terjedelmét alátámasztó megvalósítási módok ismertetése	29
II.4.9.14. Az ipari alkalmazhatóság módja.....	30
II.4.9.15. Az előnyös hatások.....	30
II.4.9.16. Irrelevanciák és redundanciák a leírásban	30
II.4.9.17. Igénypont.....	30
II.4.9.18. A rajzok.....	32
II.4.9.19. Hivatkozási jelek jegyzéke	32
<i>II.4.10. Az igénypont.....</i>	<i>32</i>
II.4.10.1. Az igénypont rendeltetése	32
II.4.10.2. Az igénypont felépítése és tartalma	33
II.4.10.3. Az igénypontban alkalmazott jellemzők	34
II.4.10.3.1. Negatív jellemzők.....	34
II.4.10.3.2. Relatív kifejezések.....	35
II.4.10.3.3. Vagyilagosság, „adott esetben”, „önmagában ismert” stb. kifejezések.....	35
II.4.10.3.4. Működés, hatás, célkitűzés az igénypontban	36
II.4.10.4. Az igénypont és a leírás összhangja	36
<i>II.4.11 Az érdemi vizsgálat ügyintézésének rendje</i>	<i>37</i>
II.4.11.1 Felhívás hiányok pótlására és nyilatkozattételre.....	37
II.4.11.2 A használatiminta-oltalmi bejelentés elutasítása	37
II.4.11.3 A használatiminta-oltalmi bejelentés visszavontnak tekintése	37
II.4.11.4 A használatiminta-oltalom megadása.....	38
II.4.11.4.1 A megadó határozat.....	38
II.4.11.4.2 Mintaoltalmi okirat kiadása	38
II.4.11.5 A használatiminta-oltalmi bejelentés visszavonása, lemondás a mintaoltalomról.....	39
II.5. A HASZNÁLATIMINTA-OLTALMI BEJELENTÉS MÓDOSÍTÁSA	40
<i>II.5.1. A módosítás lehetősége, korlátja</i>	<i>40</i>
<i>II.5.2. A módosítás ügyintézésének rendje.....</i>	<i>40</i>
II.6. A HASZNÁLATIMINTA-OLTALMI BEJELENTÉS MEGOSZTÁSA	41
<i>II.6.1. A megosztás lehetősége.....</i>	<i>41</i>
<i>II.6.2. A megosztás útján létrejött új használatiminta-oltalmi bejelentés kellékei.....</i>	<i>41</i>
<i>II.6.3. A megosztás útján létrejött új használatiminta-oltalmi bejelentéssel kapcsolatos ügyintézés rendje</i>	<i>41</i>

II. FEJEZET A HASZNÁLATIMINTA-OLTALOM MEGADÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁS A BENYÚJTÁSTÓL A MEGADÁSIG

Jogszabályok jegyzéke

Hmtv.	1991. évi XXXVIII. törvény a használati minták oltalmáról
Szt.	1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról
PUE.	1970. évi 18. törvényerejű rendelet az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós egyezmények 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált, illetve létrehozott szövegének kihirdetéséről
R.	18/2004. (IV. 28.) IM rendelet a használati mintaoltalmi bejelentés részletes alaki szabályairól
DR.	19/2005. (IV. 12.) GKM rendelet a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
e-Kr.	147/2007. (VI.26.) Korm. rendelet egyes iparjogvédelmi beadványok elektronikus úton való benyújtására vonatkozó részletes szabályokról
Ákr.	2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
PCT	Szabadalmi Együtműködési Szerződés

II.1. A használminta-oltalmi bejelentés benyújtása és kellékei

II.1.1. A használminta-oltalmi bejelentés benyújtása

Hmtv. 29. § (1) A mintaoltalom megadására irányuló eljárás a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához (a továbbiakban: Hivatal) intézett bejelentéssel indul meg.
Benyújtás módjai tekintetében lásd a II.1.5 alpontot.

II.1.2. Beadványok átvétele, iktatása

A személyesen vagy egyéb úton benyújtott beadványokat az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály (továbbiakban ÁHPO) iktatószámmal és vonalkóddal látja el, digitalizálja és ügyszámmal ellátott aktában helyezi el. A mintaoltalmi bejelentések esetében a törzsakta borítója világoszöld színű, és egy sötétzöld színű, ugyanazzal az ügyszámmal ellátott aktaborítót, ún. „bolygóaktát” is tartalmaz. Az akta tartalmaz továbbá egy úgynevezett „törzslapot”, amely a továbbiakban az ügyintézési utasítások feltüntetésére szolgál.

II.1.3. Döntés minősítésről

A használminta-oltalmi bejelentések aktáit iktatás után az ÁHPO-n szétválasztják hazai és külföldi bejelentésekre.

Hmtv. 36/A. § A Hivatal elnöke az illetékes miniszter javaslata alapján honvédelmi vagy nemzetbiztonsági érdekből, illetve nemzetközi szerződés alapján minősítheti a szabadalmi vagy használminta-oltalmi bejelentést. Az új hazai szabadalmi és használminta-oltalmi bejelentéseket a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal megbízottja az ÁHPO-n megtekinti. A megbízott jogosult nyilatkozni és a törzslapon feltüntetni, hogy a minősítést javasolja-e vagy sem a hatáskörrel rendelkező miniszternek. Abban az esetben, ha a döntést azonnal meghozni nem tudja, tizenöt napon belül nyilatkozhat e kérdésben. A minősített bejelentés engedélyezési eljárását a 6/2017 (XII. 28.) számú „A minősített adatok védelméről szóló biztonsági szabályzatáról” szóló SZTNH utasításban előírt szabályok betartásával kell lefolytatni.

II.1.4. Adatrögzítés, szétosztás

A használminta-oltalmi bejelentés adatainak számítógépes rögzítésére az ÁHPO-n kerül sor, majd a Szabadalmi Főosztályra juttatják az aktákat. Az akták szakterületenkénti szétosztását a szabadalmi osztályok megbízott munkatársai végzik, majd a bejelentések a szabadalmi osztályokra kerülnek.

A Szabadalmi Főosztályhoz tartozó osztályon az aktát az osztályvezető elbírálóra szignálja.

Az osztályadminisztrátor minden új használatiminta-oltalmi bejelentés leírásának, rajzának vonalkódos példányát „Elsőbbségi példány” felirattal látja el.

II.1.5. A használatiminta-oltalmi bejelentés kellékei

Hmtv. 29. § (2) A mintaoltalmi bejelentésnek bejelentési kérelmet, a minta leírását igénypontokkal, rajzot és – ha szükséges – egyéb mellékletet kell tartalmaznia.

Hmtv. 29. § (3) A mintaoltalmi bejelentést külön jogszabályban meghatározott részletes alaki követelményeknek megfelelően kell benyújtani.

Amennyiben a mintaoltalmi bejelentést elektronikus úton nyújtják be, úgy az iparjogvédelmi beadványok elektronikus úton való benyújtásáról szóló jogszabályokban meghatározott részletes követelményeknek megfelelően kell benyújtani.

Hmtv. 29. § (4) A mintaoltalmi bejelentésért külön jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatási DR 8. § (1), díjat kell fizetni; a bejelentési díjat a bejelentés napját követő két hónapon belül kell megfizetni.

Hmtv. 29. § (5) Ha a bejelentés mellékletei idegen nyelven készültek, a magyar nyelvű mintaoltalmi leírást igényponttal, valamint a rajzot a bejelentés napjától számított négy hónapon belül kell benyújtani. A fenti kellékek közül bizonyos kellékek meglétét a Hivatal már a bejelentés benyújtását követő vizsgálat során ellenőrzi, más kellékek meglétét viszont csak a későbbi vizsgálat (lásd a II.4. fejezetet) végzése során ellenőrzi.

II.2. A bejelentés benyújtását követő vizsgálat

A Hivatal a mintaoltalmi bejelentés benyújtását követően megvizsgálja, hogy

Hmtv. 33/A. § - a bejelentés megfelel-e a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek,
a); 29/A. §
Hmtv. 33/A. § - megfizették-e a külön jogszabályban meghatározott bejelentési díjat, valamint
b); 29. § (4);
DR 8. § (1)

Hmtv. 33/A. § - benyújtották-e a magyar nyelvű mintaoltalmi leírást és rajzot.
b); 29. § (5)

II.2.1. A bejelentés napja, a bejelentés benyújtását követő vizsgálat

Hmtv. 33/A. § A bejelentés benyújtását követő vizsgálat során a Hivatal először azt vizsgálja, hogy a
a); 29/A §
bejelentés megfelel-e a bejelentési nap elismeréséhez előírt követelményeknek.
Az ÁHPO által kitöltött és az aktával együtt a szabadalmi osztályoknak átadott adatlapon
szereplő adatokat az elbíráló összeveti a bejelentés mellékleteiből kiolvasható adatokkal és
az esetleges eltéréseket kézzel javítja az adatlapon.

A minta címet az elbíráló angol nyelvre is lefordítja és rávezeti az adatlagra. Nem szó
szerinti, hanem tartalom szerinti fordítást kell készíteni, de ügyelni kell a nyelvi hűsége is.

Az elbíráló elvégzi a minta elsődleges osztályozását, majd a Nemzetközi Szabadalmi
Osztályozás (NSZO) szerinti jelzetét az adatlapon feltünteti. Kellően informatív cím
önmagában is elegendő lehet akár finomabb osztályba soroláshoz is. Nem ritkán azonban
a leírás és a rajzok áttekintése szükséges ahhoz, hogy a minta adekvát technikai területen
legyen elhelyezhető. Több, különböző jelzet is megadható, továbbá törekedni kell a
pontosságra és a lehető legfinomabb besorolásra.

Hmtv. 29/A. § A mintaoltalmi bejelentés napja az a nap, amelyen a Hivatalhoz beérkezett bejelentés
(1), (2)
legalább a következőket tartalmazza:

- a) utalást a mintaoltalom iránti igényre, magyar nyelven,
- b) a bejelentő nevét, és a vele való kapcsolatfelvételt lehetővé tevő adatokat, magyar nyelven,
- c) leírást, illetve leírásnak tekinthető iratot és az abban hivatkozott rajzot – függetlenül attól, hogy az megfelel-e az egyéb követelményeknek – vagy helyette hivatkozást valamely korábbi bejelentésre.

Hmtv. 29/A. § A bejelentési nap elismerhetőségének vizsgálatakor az „utalást” a mintaoltalom iránti
(1) a)
igényre tágan kell értelmezni. Ha bármilyen szó, jelzés egyértelműen mutatja a bejelentő
szándékát (például a használati mintára védettséget kér, stb.) ezt a feltételt teljesültnek kell
tekinteni.

Hmtv. 29/A. § A bejelentővel való kapcsolatfelvételt lehetővé tevő adat a bejelentő lakcíme vagy
(1) b)
székhelye vagy biztonságos kézbesítési szolgáltatási címe, képviselő esetén a képviselő
neve, továbbá lakcíme vagy székhelye vagy biztonságos kézbesítési szolgáltatási címe,
vagy a bejelentővel való kapcsolatfelvételt lehetővé tevő más adat (pl. a bejelentő vagy

képviselője telefonszáma, FAX száma, e-mail-címe)). Ha a bejelentők valamelyikének címe a bejelentésből hiányzik, de elegendő adat áll a Hivatal rendelkezésére, hogy valamelyik bejelentővel felvegye a kapcsolatot, a bejelentési nap elismerhető.

Hmtv. 29/A. § (1) c) A bejelentési nap nem ismerhető el abban az esetben, ha a bejelentésben nincs leírás vagy rajz. A leírást sem alakilag, sem tartalmában nem kell vizsgálni, minden elfogadható leírásnéven, ami „annak látszik”, annak ellenére, hogy a mintaoltalmi bejelentés a későbbiekben új tartalom bevitelével nem bővíthető. Nem fogadható el viszont a leírás, ha például csak a minta címét tartalmazza.

Hmtv. 29.§ (5); 29/A. § (2) Szt. 58.§ (4) A bejelentési nap elismeréséhez a korábbi bejelentésre való hivatkozást szintén magyar nyelven kell feltüntetni, valamint meg kell adni a korábbi bejelentés számát és meg kell nevezni az iparjogvédelmi hatóságot, amelyhez benyújtották. A hivatkozásból ki kell tűnnie, hogy az a bejelentési nap elismerése céljából helyettesíti a leírás és a rajz benyújtását. Ha a bejelentési nap elismeréséhez a leírás helyett korábbi bejelentésre hivatkoznak, az e hivatkozást tartalmazó bejelentés beérkezésétől számított két hónapon belül be kell nyújtani a korábbi bejelentés másolatát (amennyiben nem áll a Hivatal rendelkezésére) és – ha az idegen nyelven készült – két hónapon belül a magyar nyelvű fordítását.

A Hmtv. 36/A. § szerint az elsőbbség tekintetében a Hmtv.-ben nem szabályozott kérdésekben az Szt. rendelkezéseit kell alkalmazni. Tehát az Szt. 61. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezést a másolatra és fordításra megfelelően alkalmazni kell az alábbiak szerint.

Szt. 61. § (5) Az elsőbbségi iratot – a külföldi bejelentés másolatát – benyújtottnak kell tekinteni, ha az a Hivatal számára egyéb úton hozzáférhető, és ha nemzetközi szerződés vagy a Hivatal elnökének a nemzetközi együttműködésre figyelemmel hozott és a Hivatal hivatalos lapjában közzétett döntése alapján – külön benyújtása nélkül is – a szabadalmi bejelentés mellékletének minősül.

II.2.2. Ügyintézés el nem ismerhető bejelentési nap esetén

Hmtv. 33/B. § (1), (3) Ha a bejelentési nap nem ismerhető el, a Hivatal felhívja a bejelentőt a hiányok két hónapon belül történő pótlására.

A levelet az elbírálónak a törzslapon jelölt utasításai alapján az ÁHPO kiadmányozza.

A bejelentővel való kapcsolatfelvételt lehetővé tevő adatok hiányában nem kell kiadni felhívást hiánypótlásra, és a bejelentés beérkezésétől kell számítani a hiánypótlásra nyitva álló két hónapos határidőt.

Hmtv. 33/B. § (2), (3) Ha a hiányokat a bejelentő a megadott határidőben nem pótolta, vagy nem megfelelő a pótlás akkor a bejelentési nap nem ismerhető el és az eljárást meg kell szüntetni.. A hiányok határidőben történő pótlása esetén a bejelentés napjának a hiánypótlás beérkezési napját kell tekinteni.

II.2.3. Ügyintézés a bejelentési nap elismerése esetén

Hmtv. 33/B. § (4) Ha a bejelentési nap a benyújtott anyag alapján elismerhető, akkor a Hivatal értesítést küld az elismert bejelentési napról a bejelentőnek.

A levél kiadmányozása a törzslapon az elbíráló által rögzített utasítás alapján az ÁHPO-n történik.

II.2.3.1. A minta címe

Az adatlapon szereplő címnek meg kell egyeznie a benyújtott kérelemben feltüntetett címmel. Ha a bejelentésnek nincs címe, akkor az elbíráló megfogalmaz egy, a bejelentés tárgyának megfelelő címet. Ilyen esetben a későbbi vizsgálat során felhívja a bejelentőt a cím a pótlására.

II.2.3.2. Bejelentési díj

Hmtv. 29. § A mintaoltalmi bejelentésért külön jogszabályban meghatározott bejelentési díjat kell (4); DR 8. § (1) fizetni; a díjat a bejelentés napját követő két hónapon belül kell leróni.

Szt. 115/O. § Ha a megfizetés időpontjában az oltalmi igény jogosultja kizárólag maga a feltaláló a (1) használatiminta-oltalmi bejelentés díjának az egynegyedét köteles megfizetni.

Hmtv. 33/A. § A Hivatal a mintaoltalmi bejelentés benyújtását követően megvizsgálja, hogy megfizették- b) e a bejelentési díjat.

Hmtv. 33/B. § Ha a bejelentési díjat nem fizették meg, a bejelentési nap elismeréséről szóló értesítéssel (5) egyidejűleg a Hivatal figyelmezteti a bejelentőt a törvény által meghatározott határidőben történő hiánypótlásra, ennek elmaradása esetén a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

Szt. 115/P. § A Hivatal kérelemre a mintaoltalmi bejelentés díja alól mentességet adhat, ha a természetes (1)-(10) személy jogosult – kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán – azt fedezni nem tudja. A mentességi kérelem elbírálása az Iparjogvédelmi Lajstromvezetési Osztály (továbbiakban ILO) hatáskörébe tartozik. A kérelem tényét az elbíráló feljegyzi a törzslapra, így biztosítva az ILO bevonását az eljárásba.

II.2.3.3. Magyar nyelvű mellékletek

Hmtv. 29. § (5) Ha a bejelentés mellékletei idegen nyelven készültek, a magyar nyelvű mintaoltalmi leírást igényponttal és a rajzot a bejelentés napjától számított négy hónapon belül kell benyújtani.

Hmtv. 33/A. § A Hivatal a mintaoltalmi bejelentés benyújtását követően megvizsgálja, hogy benyújtották- c) e a magyar nyelvű mintaoltalmi leírást és rajzot.

Hmtv. 33/B. § Ha a bejelentés benyújtásakor a mellékleteket idegen nyelven nyújtották be, a bejelentési (5) nap elismeréséről szóló értesítéssel egyidejűleg a Hivatal figyelmezteti a bejelentőt a magyar nyelvű mellékleteknek a négy hónapon belül történő benyújtására. Ennek elmaradása esetén a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

II.2.3.4. Származtatás, megosztás és elsőbbség

Származtatás, megosztás és korábbi elsőbbség igénylése esetén a vizsgálat feltételeit és ügyintézési rendjét a II. 3, II.6 és II.4.9 fejezet tartalmazza.

II.3. Származtatás szabadalmi bejelentésből

Hmtv. 30. § (1) Ha a bejelentő korábban szabadalmi bejelentést tett, akkor az azonos tárgyú mintaoltalmi bejelentés napjától számított két hónapon belül benyújtott nyilatkozatában igényt tarthat a szabadalmi bejelentés bejelentési napjára és elsőbbségére.

A származtatás tehát a mintaoltalmi bejelentés bejelentője számára nyitva álló lehetőség, hogy amennyiben ugyanazon tárgyban korábban szabadalmi bejelentést tett, akkor annak bejelentési napját, illetve elsőbbségét a mintaoltalmi bejelentésben is érvényesítse.

Hmtv. 30. §; Az európai szabadalmi bejelentésből használatiminta-oltalmi bejelentés származtatható.

36. § (6)

Szt. 84/D. § (1) Megjegyzendő, hogy nincs helye szabadalmi bejelentés származtatásnak használatiminta-oltalmi bejelentésből, ha a használatiminta-oltalmi bejelentést európai szabadalmi bejelentésből vagy európai szabadalomról származtatták.

II.3.1. A származtatás feltételei

Hmtv. 30. § (1) A származtatás csak bizonyos objektív feltételek teljesülése esetén lehetséges.

A származtatás esetén alapvető követelmény, hogy a két bejelentés bejelentője megegyezzenek.

A másik alapvető feltétele a származtatásnak, hogy a két bejelentés tárgya megegyezzenek. Ez alatt tartalmi egyezést kell érteni, amit a vizsgálati szakaszban vizsgál meg teljes részletességgel az elbíráló. Amennyiben az elbíráló azt észleli, hogy a származtatás feltételei nem teljesülnek, úgy a bejelentési díj megfizetése után a lehető legkorábban a bejelentő számára tájékoztatást, illetve felhívást kell kiküldeni, a fennálló probléma természetének megfelelően. Ebben az esetben célszerű a bejelentésben megtalálható egyéb alakai és érdemi követelményeket is megvizsgálni és egyúttal azokat is a felhívásba foglalni.

Ha a származtatás feltételei nem teljesülnek, illetve a bejelentő nem válaszol a felhívásra, illetve a hiánypótlása nem megfelelő, a bejelentő származtatási igényét a Hivatal elutasítja és egyben módosítja a mintaoltalmi bejelentés bejelentési napját.

II.3.2. A származtatással kapcsolatos határidők

Hmtv. 30. § A származtatással kapcsolatos valamennyi határidő a Hmtv.-ben rögzített, nem Szt. 49. § (1), hosszabbítható, de a mulasztás igazolható.

(2), (4), (5), (6)

Hmtv. 30. § (1) A származtatási igényről legkésőbb a mintaoltalmi bejelentés eredeti – vagyis a származtatást megelőzően vélelmezett – bejelentési napjától számított két hónapon belül kell nyilatkozni. Amennyiben a bejelentő a bejelentés benyújtásával egyidejűleg nem nyilatkozik a származtatási igényről és a bejelentési nap valamely okból nem ismerhető el, a két hónapot az elismert bejelentési naptól kell számítani.

A bejelentési nap elismerését vonja maga után, ha az elismert bejelentési nappal nem rendelkező mintaoltalmi bejelentés bejelentője nyilatkozik a származtatási igényéről. Ebben az esetben azonban meg kell vizsgálni, hogy a származtatás egyéb feltételei fennállnak-e.

Hmtv. 30. § A származtatott mintaoltalmi bejelentés benyújtásának az alábbi határidők betartásával van helye:

- a szabadalmi eljárás során a szabadalmat megadó határozat jogerőre emelkedéséig,
- a szabadalmi bejelentést elutasító határozat jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül; vagy
- a szabadalom újdonság vagy feltalálói tevékenység hiányában történő megsemmisítése esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül
- de legkésőbb a szabadalmi bejelentés napjától számított tíz éven belül.

A szabadalmi bejelentés megszűnésének egyéb eseteiben (visszavonás, visszavontnak tekintés, lemondás, lemondottnak tekintés) csak a megszüntető döntés jogerőre emelkedéséig van helye a származtatásnak.

II.3.3. A származtatást megalapozó irat

A származtatott mintaoltalmi bejelentés aktájában a származtatás alapjául szolgáló szabadalmi bejelentés elsőbbségi példányának és bejelentési kérelmének másolatát kell „származtatást megalapozó irat” jelzéssel ellátva elhelyezni.

Ha a szabadalmi bejelentés a bejelentés napjától eltérő elsőbbséggel vagy elsőbbségekkel rendelkezik (belső vagy uniós elsőbbség), az elsőbbségi irat vagy iratok másolatát is tartalmaznia kell a származtatott mintaoltalmi bejelentésnek. A származtatást megalapozó irat és a szabadalmi bejelentés vonatkozásában már benyújtott jogutódlási irat az ügyféltől nem kérhető be.

II.4. A használtiminta-oltalmi bejelentés vizsgálata

II.4.1. A vizsgálat lefolytatásának általános szabályai

Hmtv. 34. § Ha a mintaoltalmi bejelentés megfelel a bejelentési nap elismeréséhez előírt feltételeknek, Hmtv. 35. § a)-g) megfizették a bejelentési díjat és idegen nyelvű mellékletek esetén benyújtották a magyar nyelvű szabadalmi leírást és a rajzot, a Hivatal egy lépésben megvizsgálja a bejelentést abból a szempontból, hogy az kielégíti-e a meghatározott alaki és érdemi követelményeket.

A mintaoltalmi bejelentés alaki és érdemi követelmények szerinti vizsgálata a mintaoltalom megadása céljából indított eljárás része, melyet a Hivatal a bejelentő külön erre vonatkozó kérelme nélkül végez.

Hmtv. 29. § (3) A vizsgálat során a Hivatal valamennyi alaki feltételt vizsgálja.

Az érdemi feltételek vizsgálata során a Hivatal vizsgálja, hogy a mintaoltalmi bejelentés tárgya minta-e, a minta iparilag alkalmazható-e, nincs-e kizárva az oltalomból, a leírás az igénypontokkal megfelel-e a törvényes követelményeknek (azaz a leírásnak lehetővé kell tennie, hogy a mesterségben járatos személy a minta tárgyát a leírás és a rajzban foglaltak alapján megvalósíthassa, továbbá a leírás végén egy vagy több igénypontban meg kell határozni a leírás egyéb részeivel összhangban az igényelt mintaoltalom terjedelmét), a minta egységes-e, az elsőbbséget szabályszerűen igényelték-e, valamint, hogy a bejelentést új tartalom bevitelével nem változtatták-e meg úgy, hogy a tárgya bővebb lett annál, mint amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak. Egyéb érdemi előírások – így az újdonság és a feltalálói lépés – teljesülésének vizsgálatára a megadási eljárás során nem kerül sor.

A Hivatal a vizsgálat keretében valamennyi alaki és vizsgálandó érdemi követelmény és feltétel meglétét egy vizsgálatban végzi, azt egyidejűleg értékeli és szükség esetén valamennyi hiányosságról egy közös felhívást bocsát ki.

Hmtv. 36. § (1)-(5) Ha a mintaoltalmi bejelentés nem felel meg a törvényben meghatározott követelményeknek, a bejelentőt a kifogás természete szerint a Hivatal nyilatkozattételre, hiánypótlásra, illetve a bejelentés megosztására hívja fel.

A bejelentést el kell utasítani, ha a hiánypótlás, illetve a nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket. A bejelentést csak a felhívásban pontosan, határozottan megjelölt és kellően kifejtett okok alapján lehet elutasítani. Szükség esetén – általában akkor, ha az első felhívásban foglaltakhoz képest új tény vagy körülmény merül fel – újabb felhívást kell kiadni.

Ha a bejelentő a felhívásra nem válaszol, azt úgy kell tekinteni, hogy bejelentését visszavonta.

Ha a mintaoltalmi bejelentés megfelel a törvényben meghatározott követelményeknek, akkor mintára mintaoltalmat kell adni.

II.4.2. Az oltalmazható minta

II.4.2.1. Az oltalmazható minta fogalma

Hmtv. 1. § Használatiminta-oltalomban részesülhet valamely tárgy kialakítása, szerkezete vagy részeinek elrendezése, ha új, feltalálói lépésen alapul és iparilag alkalmazható.

Mintának minősül a berendezés és a több - egymással kapcsolatban lévő - eszközből álló rendszer is. Nem tartozik azonban a minta fogalmába különösen a termék esztétikai kialakítása, a növényfajta, a vegyi termék és a keverék. Szintén nem tartoznak a minta fogalmába a biológiai anyagok sem.

Használatiminta-oltalomban tehát csak valamely konkrét tárgy, berendezés annak szerkezeti részeinek elrendezése, rendszere (megoldás) részesülhet.

A törvény a minta fogalmát nem szűkíti ugyan a használati tárgyakra és munkaeszközökre, de nem terjeszti ki a szabadalmi jogban szélesen értelmezett termék fogalmára sem. A használati minta, mint szerkezeti, kialakítási, elrendezési megoldás tehát csak valamely tárggyal – azaz határozott alakú, megragadható fizikai egységgel – összefüggésben, arra vonatkozóan értelmezhető. Termelési eljárás, módszer és alkalmazás fogalmilag nem lehet használati minta tárgya. A minta fogalmának lényegadó ismérve a kész termék alapján való utánozhatóság: a mintát különösen azért kell jogi védelemben részesíteni, mert a termelési eljárásokkal ellentétben a minta szerinti termék forgalomba hozatala után lényegében nem tartható titokban. A forgalomba hozott termék a kialakítás, a szerkezet, a részek elrendezése alapján ismerhető meg és utánozható. A jogi oltalomnak tehát e tekintetben kell az elsajátítással szemben érvényesülnie. Mindezek alapján a tárgy kialakítására, szerkezetére, részeinek elrendezésére vonatkozóan minősül minden olyan megoldás, amelynek megismerése lehetővé teszi a minta szerinti termék reprodukálását. Ilyen megoldásnak kell tekinteni a nem csupán hagyományos értelemben vett konstrukciós, hanem például az elektromos kapcsolások elrendezésére vonatkozó megoldásokat is. Használatiminta-oltalomban csak műszaki megoldás részesülhet, vagyis csupán ötletszerű felvetés, cél, illetve feladatkitűzés, vagy elméleti megoldás önmagában használatiminta-oltalomban nem részesíthető.

Az oltalmazható minta fogalmának meghatározásából következik, hogy a mintának valamely műszaki problémára vonatkozó megoldást kell adnia. Műszaki problémára megoldás egymással műszaki kapcsolatban álló, műszakilag együttműködő szerkezeti elemekkel érhető el. Alkotóelemek olyan halmaz, melyek között műszaki kapcsolat nem áll fenn, műszaki értelemben nem tekinthető szerkezeti kialakításnak, ezért nem részesülhet mintaoltalomban.

Hmtv. 35. § Az újdonság és a feltalálói lépés meglétét az engedélyezési eljárásban nem vizsgálja a Hivatal.

Hmtv. 36/B. § Ezen feltételek meglétének vizsgálatára a jogosult külön kérelmére induló oltalmazhatósági véleményben kerülhet sor. Az újdonság és feltalálói lépés feltételét ezen túlmenően

Hmtv. 24. § megsemmisítési eljárásban, a megsemmisítési kérelem keretei között vizsgálhatja a Hivatal.

II.4.2.2. Mintának nem minősülő alkotások

Hmtv. 1. § (2) Nem részesülhet mintaoltalomban különösen

- a) a termék esztétikai kialakítása,
- b) növényfajta,
- c) vegyi termék,
- d) keverék.

A mintának nem tekinthető alkotásokra - mint látható - a törvény egy csupán példálózó felsorolást ad.

Az 1. § (2) bekezdésében felsorolt példákon túl azonban még számos szellemi alkotás nem elégíti ki a Hmtv. 1. § (1) bekezdése szerinti definíciót, mivel a törvény által meghatározott minta fogalomkörén kívül esik

E körbe tartozik:

- a felfedezés, a tudományos elméletek;
- a matematikai módszerek;
- a számítógépi programok;
- a szellemi tevékenységre, játékra, üzletvitelre vonatkozó tervek, szabályok vagy eljárások;
- az információk megjelenítése;
- az ismeretterjesztő/irodalmi művek;
- az ötlet, elv, felvetés,
- az eljárás,
- a folyamat, megvalósítási módszer, működési elv,
- az alkalmazás.

A fenti körbe tartozó példák oltalmazhatósága annyiban kizárt, amennyiben kizárólag e minőségükben igénylik rájuk az oltalmat.

II.4.3. Az oltalomhoz való jog, kizárás a használtiminta-oltalomból

II.4.3.1. A oltalomhoz való jog

Hmtv. 5. § (1) A mintára mintaoltalmat kell adni, ha a minta kielégíti az Hmtv. 1–4. §-aiban meghatározott követelményeket, nincs kizárva a mintaoltalomból, és a bejelentés megfelel a használatiminta-oltalmi törvényben megszabott feltételeknek azzal, hogy a bejelentés vizsgálata nem terjed ki az újdonság és a feltalálói lépés megítélésére. Ennek alapján egyértelmű, hogy a Hivatalnak nincs diszkrecionális (azaz saját belátása szerinti) jogköre a használatiminta-oltalmak engedélyezését illetően. A törvényben meghatározott feltételek az oltalmazhatóság szükséges és elégséges feltételei. Bármelyikük hiánya esetén a minta nem részesülhet mintaoltalomban. Együttes meglétük alapján viszont a mintára, más szempontok mérlegelése nélkül, oltalmat kell adni.

II.4.3.2. Kizárások

Hmtv 5. § (2) A minta nem részesülhet mintaoltalomban, ha gazdasági tevékenység körében történő hasznosítása a közrendbe vagy a közerkölcsbe ütközne; az ilyen hasznosítás nem tekinthető közrendbe ütközőnek pusztán azért, mert valamely jogszabállyal ellentétben áll.

A közrend fogalma jogrendszerünk alapvető - társadalmi-jogi berendezkedésünk meghatározó értékrendjét kifejezésre juttató - intézményeit és elveit foglalja magában.

Mivel a hasznosítás nem tekinthető a közrendbe ütközőnek csupán azért, mert valamely jogszabállyal ellentétben áll, az olyan gépjárművel kapcsolatos termék, melynek használata a KRESZ előírásaival ellentétes oltalmazható lehet.

A közerkölcs fogalma úgy határozható meg, mint egy adott kultúrán alapuló helyes és helytelen viselkedési normák összessége. Általában egy társadalomnak a magatartással kapcsolatosan hagyományosan elfogadott normáival összhangban nem lévő minták zárandók ki az oltalmazható minták köréből.

A kizárás elsődleges célja, hogy az oltalom alól azok a minták legyenek kizárva, amelyek zavargásokra, nyilvános rendbontásra buzdítanak, illetve bűncselekményhez vagy egyéb támadó magatartáshoz vezetnek, faji vagy vallási diszkriminációra vonatkoznak, de idetartoznak az általános társadalmi felfogást, valamint az emberi tisztességérzetet bántó minták is (például betörőszerszámok, kizárólag hamisítás céljait szolgáló berendezések), valamint az obszcén tartalmak.

Nem tartoznak ebbe a kategóriába azok a termékek, amelyeknek eredeti rendeltetése nem közrendbe ütköző, még abban az esetben sem, ha antiszociális célokra is felhasználhatóak (például vadászfegyverek).

Bizonyos esetekben lehet egy mintának közrendbe és közerkölcsbe ütköző jellegű alkalmazása éppúgy, mint azokba nem ütköző alkalmazása. Például a bezárt széfek kinyitásával kapcsolatos mintát a betörő támadó jelleggel használja fel, a lakatos viszont nem támadó céllal, vészhelyzetben használja. A bejelentésből törölni kell a közrendbe vagy közerkölcsbe ütköző utalást.

A közrend fogalma jogrendszerünk alapvető, társadalmi-jogi berendezkedésünk meghatározó értékrendjét kifejezésre juttató, intézményeit és elveit foglalja magában. A közrend a közbiztonságot és a társadalom részét jelentő egyén fizikai védelmét jelenti. Az egyén fizikai védelméhez tartozik az egyén természeti környezetének védelme is, ezért a környezetre káros minták, mint az egyén biztonságát veszélyeztető minták, a közrendbe való ütközés alapján az oltalmazható minták köréből ki vannak zárva.

II.4.4. Az ipari alkalmazhatóság

Hmtv. 4. § Iparilag alkalmazható a minta, ha valamely iparágban – ideértve a mezőgazdaságot is – előállítható, vagy felhasználható.

Az ipari alkalmazhatóság utal egyrészt arra, hogy a megoldásnak ismételtlen megvalósíthatónak, reprodukálhatónak, ipari felhasználásra alkalmasnak kell lennie.

Ezen az alapon nem részesülhetnek oltalomban – egyebek mellett – a természeti törvényekkel ellentétben álló megoldások. (Pl. az örökmozgók)

Az ipari alkalmazhatóság követelménye másrészt kifejezi azt, hogy a szóban forgó megoldásnak a termelés – az ipar és a mezőgazdaság – területére kell esnie. Az ipari alkalmazhatóság szempontjából az ipari jelleget a lehető legtágabban kell érteni.

A megadási eljárás során a Hivatal ezt a törvényi feltételt vizsgálja.

II.4.4.1. Az ipari alkalmazhatóság fogalma

A Párizsi Uniós Egyezmény 1. cikkének (3) bekezdése értelmében: „Az ipari tulajdont a legtágabban kell érteni, és az nem csupán a szorosán vett iparra és kereskedelemre vonatkozik.”

Jogi értelemben tehát az ipar fogalomköre szélesebb, mint a szó közhasználatú értelme. Az ipari alkalmazhatóság vizsgálata során iparnak tekintünk minden olyan emberi tevékenységet (termelést vagy szolgáltatást), amelynek célja a természet erőforrásainak alakítása és hasznosítása.

II.4.4.2. Az ipari alkalmazhatóság megítélése

A használati mintától megkövetelt ipari alkalmazhatóság nem jelenti azt, hogy a megoldandó feladatnak is az ipar vagy a mezőgazdaság területére kell esnie. Más szóval nemcsak a termeléssel összefüggő technikai problémáknak, hanem az élet bármely területén jelentkező feladatnak lehet iparilag alkalmazható megoldása. Így használatiminta-oltalomban részesülhetnek pl.: orvosi műszerek, sporteszközök vagy játékszerek is.

Az alaki rendelet értelmében a használatiminta-oltalmi leírásnak tartalmaznia kell a minta tárgyának és alkalmazási területének rövid megjelölését. Ebből, illetve általában a leírásból ki kell tűnnie legalább egy olyan alkalmazási területnek, ami a minta előállítását, illetve használatát az ipar vagy a mezőgazdaság valamely ágához köti. A bejelentés szerinti megoldásoknak nem kell konkrét ipari vagy mezőgazdasági használatra szorítkozniuk, de az oltalmi kör természetesen nem terjedhet ki olyan megoldásokra, amelyek iparilag nem alkalmazhatók.

Az ipari alkalmazhatóság törvényi meghatározásának lényegi eleme („az ipar vagy a mezőgazdaság valamely ágában” mellett) az, hogy a mintának előállíthatónak, illetve használhatónak kell lennie, mégpedig reprodukálható módon, vagyis ismételt és azonos eredménnyel.

Nem tesz eleget az ipari alkalmazhatóság követelményének az a minta, amely egyáltalán nem valósítható meg a kitűzött célnak megfelelően, mert azt valamilyen természettudományi ok eleve kizárja. Legismertebb példa az örökmozgó, amelynél az elvárt eredmény bekövetkezése természeti törvény értelmében lehetetlen, de hasonló a helyzet bármilyen berendezésnél, ami bizonyíthatóan működésképtelen.

Ugyancsak nem minősül iparilag alkalmazhatónak az a minta, amelyik nem reprodukálható, azaz nem valósítható meg ismételt, azonos eredménnyel.

Ide tartoznak az egyedi (egyszeri) megoldások, tehát az olyan minták, amelyeknek a megvalósítása megismételhetetlen környezeti feltételekhez kötődik (pl. olyan védőöltözék tervdrajza, szabásmintája, amely csak egy személy testméreteihez lett

kidolgozva, vagy egy olyan stabilizáló szerkezet, amely csak egyetlen műemlék egyetlen omlásveszélyes részletének rögzítésére alkalmas). Ugyanitt említhetők azok a minták, amelyeknek a célkitűzés szerinti megvalósulása teljes mértékben megbízhatatlan, vagyis a véletlenül múlik. Nem értendők viszont ide az olyan minták, amelyeknek az azonos eredménnyel történő, ismételt megvalósítása valamilyen hibaszázalékkal ugyan, de biztosra vehető.

Hmtv. 32. § (1) Sajátos kapcsolat van az ipari alkalmazhatóságnak az előállíthatóságra, illetve használhatóságra vonatkozó követelménye, valamint a minta megvalósíthatósági követelménye között.

Ha a minta eleve nem valósítható meg ismételten, azonos eredménnyel, akkor leírni sem lehet a mintát úgy, hogy azt mesterségben járatos személy (a célkitűzésnek megfelelő eredménnyel) meg tudja valósítani. Nem szabad azonban a két minta oltalmazhatósági feltételt összekeverni. Az ipari alkalmazhatóság a mintával, a megvalósíthatóság pedig a leírással szembeni követelmény és az elbírálónak mindkét feltétel tekintetében állást kell foglalnia a vizsgálat során.

Az ipari alkalmazhatóságot nem lehet azon az alapon kétségbe vonni, hogy a bejelentő a leírásban „nem bizonyította” azt.

Bizonyítania a Hivatalnak kell, amennyiben valóban bizonyítható, hogy a minta mesterségben járatos személy általi megvalósíthatóságának nemcsak a leírás elégtelensége az akadálya, hanem az is, hogy a mintát eleve nem lehet (az ipar vagy a mezőgazdaság valamely ágában) ismételten, azonos eredménnyel előállítani, illetve használni, azaz hiányzik az ipari alkalmazhatóság. Ha ennek bizonyítása nem lehetséges, akkor a mintát iparilag alkalmazhatónak kell tekinteni és a megvalósíthatóságot illető kifogást csak a leírás és a rajz vonatkozásában lehet megtenni.

Például szolgálhat az ipari alkalmazhatóság hiányára egy nem létező fém anyagból készült gyermekjáték, amelynek egyszerre kellene a várható igénybevétel miatt nagyon szilárdnak, de nagyon könnyűnek is lennie, amely továbbá elektromosan vezető tulajdonságú és rozsdamentes. Ha bizonyítható, hogy ilyen tulajdonságú fémet eleve nem lehet készíteni, és/vagy, hogy ilyen játékeszközt akkor sem lehetne előállítani, pl. megvalósíthatatlan öntési technológia miatt, ha a különleges fém már létezne, úgy az ipari alkalmazhatóságot is és a minta megfelelő módon és részletességgel történő feltárását is hiányolni kell. Ellenkező esetben – jóllehet a technika jelenlegi állása nem teszi lehetővé a minta megvalósítását – vélelmezni kell annak ipari alkalmazhatóságát, és azon az alapon kell kifogást emelni, hogy a feltárás nem kielégítő, hiszen a leírás nem adott kitanítást a mesterségben járatos személynek a szükséges fém előállításához.

II.4.5. A minta egysége

Hmt. 33. § Egy mintaoltalmi bejelentésben csak egy minta oltalmát lehet kérni.

II.4.5.1. A minta egységének fogalma

Egy mintaoltalmi bejelentés akkor tekinthető egységesnek, ha a minta tárgya egyértelműen egyetlen kitzűzött feladat megoldását biztosító tárgy szerkezete, illetve részeinek elrendezése.

A mintaoltalmi bejelentés egységének követelménye a szabadalmi jogénál szigorúbb szabályt tartalmaz: tekintettel a használati mintáknak a kiviteli alak szintjét közelítő konkrétságára, több mintának egy bejelentésbe foglalása még tárgyak összefüggése esetén sem engedhető meg.

A szabályszerű, egységes bejelentés egy főigénypontot és a főigénypontra közvetve vagy közvetlenül visszahivatkozó aligénypontokat tartalmazhat. A bejelentés egyetlen főigénypontja a minta megvalósításához elengedhetetlenül szükséges összes jellemzőt kell, hogy tartalmazza. Az aligénypontok, a főigénypontban meghatározott minta előnyös kiviteli alakjait foglalhatják magukban, tehát új, a működéshez elengedhetetlenül szükséges, illetve a főigénypont oltalmi körén túlterjeszkedő jellemző bevétele aligénypontban nem megengedett.

II.4.5.2. A minta egységének vizsgálata

Hmtv. 35. § e) A Hivatal a használatiminta-oltalmi bejelentést az engedélyezési eljárás során megvizsgálja abból a szempontból, hogy a minta egységes-e.

II.4.5.3. Az egység megítélésének gyakorlati esetei

Az egység követelménye sérül, ha a bejelentő egy használatiminta-oltalmi bejelentésben több mintára igényel oltalmat több főigényponttal, de akkor is, ha az igényponti megfogalmazás következtében több mintát tartalmaz a bejelentés.

Abban az esetben, ha a bejelentő egy használatiminta-oltalmi bejelentésben több mintára igényel oltalmat, a bejelentőt a Hivatal a bejelentés tárgyának egy mintára történő szűkítésére, vagy a bejelentés megosztására szólítja föl.

A címnek és a minta igénypontban megfogalmazott tárgyának több szerkezetként történő meghatározása esetén (pl.: „Nyílászáró szerkezetek”), a Hivatal a bejelentőt felszólítja, hogy a minta tárgyát (és címét) egyetlen mintaként (szerkezetként) határozza meg (pl.: „Nyílászáró szerkezet”).

Ha a bejelentés tárgya valóban egyetlen minta, a bejelentés átalakítható úgy, hogy a bejelentő az eredeti műszaki tartalom megtartásával a minta tárgyát a főigénypontban egyetlen szerkezetként fogalmazza meg, annak megvalósításához szükséges valamennyi jellemzőjével. A főigénypontba foglalt megoldáshoz kapcsolódó előnyös kiviteli alakokat aligénypontokban adhatja meg bejelentő.

Ha az aligénypont tárgyi köre a főigénypont oltalmi körén kívül esik, az további főigénypontnak tekinthető, ami nem megengedett.

A fentiek formailag is „tetten érhetőek” például, ha az aligénypont(ok) nem tartalmaz(nak) közvetett vagy közvetlen visszahivatkozást a főigénypontra.

Előfordulhat, hogy a minta egysége sérül abban az esetben is, ha a főigénypontban a minta jellemzőinek meghatározása vagylagosságot tartalmaz.

Amennyiben a bejelentés tárgya vagy a főigénypont tárgyi köre „készletként”, „eszközcsoporthoz”, „berendezéscsoportként”, „rendszerként”, stb. került meghatározásra, úgy vizsgálni kell, hogy az amúgy valóban több önálló funkcióra is képes részegységekből felépülő minta egyetlen egészet képez-e, továbbá, hogy a mintát felépítő részegységek között műszaki, szerkezeti kapcsolódás, illetve fizikai kapcsolat van-e. Amennyiben azok pl. praktikussági okokból egymás mellé rendelve csupán és egymáshoz szerkezeti nem kötődnek, nem képezhetik egy használatiminta-oltalom tárgyát.

Például egységesnek tekinthető a minta, ha a főigénypont:

Elektromos forgókefézés fogkefe, amelynek tengely által forgatott feje van, a fejhez egy forgó tengellyel ellátott nyél van csatlakoztatva, a nyél egy forgató motort és elemet tartalmazó testhez illeszkedik azzal jellemezve, hogy a nyélben található forgó tengely a testben lévő rugalmas csatlakozó idomba van betolva, a csatlakozó idom másik végéhez illeszkedik a forgató motor, és a forgató motor kapcsolódik az elemhez is.

Aligénypontban csak a főigénypont szerinti találmány előnyös kiviteli alakját lehet oltalmazni, ahol az előnyös megvalósítási forma definiálásakor csak a főigénypontban már általánosabb formában meghatározott alkotóelemek egyes jellemzői kerülhetnek pontosításra.

Egységesnek tekinthető például, ha a fenti egységesnek tekinthető főigénypont szerinti elektromos forgókefézés fogkefét azzal jellemezzük az egyik aligénypontban, hogy a rugalmas csatlakozó idom csillagbetétes vagy a forgató motor egyenáramú villamos motor.

Nem tekinthető egységesnek a minta – még akkor sem, ha az aligénypont formailag a főigénypontra hivatkozik –, ha a fenti egységesnek tekinthető főigénypont szerinti elektromos forgókefézés fogkefét azzal jellemezzük, hogy a rugalmas csatlakozó idom és a forgató motor között nyomatékváltó található vagy a nyélen található egy USB csatlakozó. Utóbbi esetben olyan új elem jelenik meg az aligénypontban, mely nem a főigénypont szerinti minta egy kiviteli alakját, hanem egy új – lényeges elemében különböző és más feladatot megoldó – mintát ismertet.

II.4.5.4. Intézkedések az egység hiányának megállapítása esetén, a bejelentő által kezdeményezett megosztás

Sz. 73. § (1) Aki több mintára igényelt oltalmat egy bejelentésben, az a használatiminta-oltalmat megadó határozat meghozatalának napjáig megoszthatja bejelentését, a bejelentési nap és az esetleges korábbi elsőbbség megtartásával.

A minta egységének hiányában a bejelentőt hivatali felhívásban kell a bejelentés megosztására felhívni.

- Sz. 73. § (2)
DR. 3. § (2)
- A megosztásért külön jogszabályban meghatározott díjat kell fizetni a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül.

Ha a kérelem benyújtásakor nem fizették meg a megosztási díjat, a Hivatal figyelmezteti a bejelentőt a határidőben történő hiánypótlásra.

Ennek elmaradása esetén a megosztási kérelmet visszavontnak kell tekinteni.

A megosztási díj megfizetésének elmulasztása nem az alap egységnyi bejelentés, hanem a megosztási kérelem visszavontnak tekintésével jár.

Ha a bejelentő nyilatkozata ellenére a Hivatal továbbra is úgy ítéli meg, hogy a bejelentés nem egységes, a bejelentést el kell utasítani. Ha az egységet kifogásoló hivatali felhívásra a bejelentő nem válaszol, úgy kell tekinteni, hogy a bejelentő visszavonta mintaoltalmi bejelentését.

A használatiminta-oltalmi bejelentés megosztására irányuló kérelem beérkezésekor új ügyszám adása mellett új aktát kell nyitni. A megosztás útján létrejött új bejelentésnek tartalmaznia kell az alapbejelentés ügyszámát feltüntető kérelmen túlmenően a megosztott mintaoltalmi leírást, az alapbejelentés elsőbbségi példányának, adott esetben elsőbbségi iratának és egyéb szükséges dokumentumainak másolatát. Azokat az iratokat, amelyek a Hivatalban rendelkezésre állnak, nem lehet a bejelentőtől kérni, hanem ezek másolatait a mintaoltalmi elbírálónak kell a megosztás útján létrejött új bejelentés aktájában elhelyeznie.

Lásd még II.6. fejezet.

II.4.6. A minta megvalósíthatósága

- Hmtv. 32. § (1)
- A leírásnak lehetővé kell tennie, hogy mesterségben járatos személy a minta tárgyát a leírásban és a rajzban foglaltak alapján megvalósíthassa.

A kielégítő mértékű ismertetést a mesterségben járatos személy szempontjából kell vizsgálni. A mesterségben járatos személy, mint általános zsinórmérték tudásszintje a megvalósíthatóság szempontjából azonos azzal, ami az adott esetben vizsgálandó feltalálói lépés körében elvárható.

- Hmtv. 35. § g)
- Fontos, hogy a bejelentő már a bejelentés napján alaposan ismertesse a mintát, mert az igénypontban csak a leírással és a rajzzal összhangban igényelhető a mintaoltalom, azonban a bejelentés új tartalom bevitelével az eljárás során nem változtatható meg úgy, hogy tárgya bővebb legyen annál, mint amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak.

Ha a minta ismertetése során valamely jellemző ismertetésénél a bejelentő más dokumentumra hivatkozik, úgy kell hivatkoznia, hogy az könnyen visszakereshető legyen. Egy hivatkozott dokumentum részletes ismertetése csak akkor indokolt, ha az a minta feltárásával kapcsolatos, tehát annak megértéséhez feltétlenül szükséges. A Hivatal nem követelhet meg a bejelentőtől olyan információt, ami a minta megvalósításához mesterségben járatos személy számára nem feltétlenül szükséges, például számításokat, méretezéseket.

A leírásban részletesen le kell írni a minta megvalósításának legalább egy kiviteli alakját (konstrukciós felépítés üzemen kívül, ún. „statikus”, vagy „hideg” állapotban, továbbá szerkezeti leírás, működés, hatás ismertetése).

Mivel a leírás a mesterségben járatos személy részére készül, nem szükséges, sőt nem kívánatos a jól ismert jellemzők részletes megadása. A leírásnak azonban olyan részletességgel kell feltárnia a minta megvalósításához szükséges minden lényeges jellemzőt, hogy a minta megvalósítása mesterségben járatos személy számára egyértelmű legyen.

A minta kellő mértékű ismertetése a bejelentés napján a bejelentő felelőssége. Hiányos ismertetés esetén a bejelentést az eljárás végén általában el kell utasítani, mivel a bejelentés napja után az ismertetés hiányosságai nem orvosolhatóak a bővítő értelmű módosítás tilalma miatt.

Ugyanakkor a folyamatban lévő bejelentés esetén a bejelentőnek lehetősége van a bejelentés napjától számított egy éven belül, a „belső elsőbbség” intézményének igénybe vételére és azonos tárgykörben új bejelentést tenni, amely tartalmazhatja a minta kellő mértékben ismertetett változatát.

II.4.7. Elsőbbség

II.4.7.1. Bejelentési elsőbbség

Hmtv. 36/A. § A bejelentési elsőbbség napja az elismert bejelentési nap. Ez általában megegyezik azzal a Szt. 61. § a) nappal, amikor a bejelentő a mintát oltalmazásra benyújtotta a Hivatalhoz, de ha a Hmtv. 33/B. § bejelentés a benyújtáskor nem felel meg a bejelentési nap elismeréséhez szükséges feltételeknek, akkor az a nap, amikor a törvény előírásait kielégítő hiánypótlás a Hivatalhoz beérkezik.

II.4.7.2. Uniós elsőbbség

PUE Az uniós elsőbbség lényege, hogy azt, aki mintát az unió egyik országban oltalom szerzése céljából bejelent, meghatározott határidőn belül elsőbbségi jog illeti meg. Bejelentését az unióhoz tartozó többi országban úgy teheti meg, hogy e későbbi bejelentések elsőbbségi napjának az első, avagy alapbejelentés megtételének napját tekintik. Az uniós elsőbbség

kedvezményét az a bejelentő vagy jogutódja veheti igénybe, aki külföldön, a Párizsi Uniós Egyezmény valamely tagországában, vagy valamely tagország vonatkozásában (a PCT hatálya alatt tett bejelentés, regionális bejelentés) szabadalmi, használatiminta-oltalmi vagy szerzői tanúsítvány megszerzésére irányuló szabályszerű hazai bejelentést tett.

- Szt. 61. § b) Az uniós elsőbbség igénybevételére az első külföldi bejelentés napjától számított 12 hónapon belül Magyarországon benyújtott bejelentés (ezzel egyenértékű nemzetközi bejelentés esetén Magyarország megjelölése) esetén van lehetőség. A bejelentés uniós elsőbbsége ilyen esetben a külföldi bejelentés napja.

II.4.7.3. Belső elsőbbség

- Szt. 61. § (1) c) A belső elsőbbség jogintézménye arra szolgál, hogy a bejelentő továbbfejlesztett mintáját oltalmazhassa oly módon, hogy a korábban feltárt részekre megőrizhesse azok korábbi elsőbbségét, és ne ütközzön a bővítő értelmű módosítás tilalmába.

- Szt. 61. § (1) c); (6) A belső elsőbbség napja a bejelentő azonos tárgykörű korábbi, folyamatban lévő, még nem megadott mintaoltalmi bejelentésének 12 hónavnál nem korábbi bejelentési napja, ha azzal kapcsolatban más elsőbbséget nem érvényesítettek. A belső elsőbbség érvényesítésére tehát csak a törvényben meghatározott 12 hónapon belül és csak egy alkalommal van mód. Uniós vagy belső elsőbbséggel már rendelkező bejelentésekre belső elsőbbségi jog már nem alapozható. Annak viszont nincs akadálya, hogy egy mintaoltalmi bejelentésben több korábbi – 12 hónavnál nem régebbi – hazai és / vagy külföldi bejelentés elsőbbségét igényeljék. A bejelentőnek (vagy jogutódjának) azonban minden bejelentésben azonosnak kell lennie.

- Szt. 61. § (6) Belső elsőbbség érvényesítése esetén a korábbi mintaoltalmi bejelentést visszavontnak kell tekinteni és a döntésről végzést kell kiadni.

II.4.7.4. Az elsőbbség, az elsőbbség igénylése

Hmtv. 36/A §; Az uniós elsőbbséget – az erre irányuló nyilatkozat megtételével – a legkorábbi igényelt Szt. 61. § (2), elsőbbség napjától számított tizenhat hónapon belül kell igényelni. Az uniós elsőbbséget megalapozó okiratot (elsőbbségi iratot) a legkorábbi igényelt elsőbbség napjától számított tizenhat hónapon belül kell benyújtani. Az elsőbbségi nyilatkozat kijavítása is e határidőn belül kérhető, ha azonban a kijavítás a legkorábbi igényelt elsőbbséget érinti, a legkorábbi igényelt elsőbbség kijavított napjától kell számítani a kijavításra nyitva álló tizenhat hónapos határidőt, feltéve, hogy ez jár le korábban. Az elsőbbségi nyilatkozat kijavítása bármely esetben kérhető a bejelentés napjától számított négy hónapon belül. A belső elsőbbséget a mintaoltalmi bejelentés benyújtásától számított négy hónapon belül kell igényelni.

- R. 3. § (1) e) Az uniós elsőbbségi igény benyújtásakor az erre irányuló nyilatkozatban fel kell tüntetni a külföldi bejelentés napját, iparjogvédelmi hatóságát és számát, belső elsőbbségnél pedig a folyamatban lévő bejelentés ügyszámát.

- Szt. 61. § (5) Az elsőbbségi iratot – az elsőbbséget megalapozó bejelentés másolatát – benyújtottnak kell tekinteni, ha az a Hivatal számára egyéb úton hozzáférhető, és ha a nemzetközi szerződés vagy a Hivatal elnökének a nemzetközi együttműködésre figyelemmel hozott és a Hivatal

hivatalos lapjában közzétett döntése alapján – külön benyújtás nélkül is – a mintaoltalmi bejelentés mellékletének minősül.

Szt. 49. § (3) A PUE 4. cikkében – az elsőbbségi igény érvényesítéséhez szükséges bejelentés benyújtására – előírt és a belső elsőbbség érvényesítésére megszabott tizenkét hónapos határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelem e határidő utolsó napjától számított két hónapon belül terjeszthető elő.

Szt. 49. § (6) Az igazolás ki van zárva az elsőbbségi nyilatkozat előterjesztésére és kijavítására előírt b); Szt. 49. § határidő elmulasztása esetén. Az elsőbbségi irat benyújtásának elmulasztása viszont (1) igazolással orvosolható.

II.4.7.5. Az elsőbbség igénylésének vizsgálata

Hmtv. 35. § f) Az elsőbbség igénylése során a Hivatal megvizsgálja, hogy az elsőbbséget szabályszerűen igényelték-e és megilleti-e az elsőbbség a bejelentést.

Vizsgálandó:

- a bejelentési napnak 12 hónapon belül kell lennie a legkorábbi elsőbbség napjától,
- az elsőbbségi nyilatkozatot a legkorábbi igényelt elsőbbség napjától számított 16 hónapon belül nyújtották-e be,
- amennyiben a hivatal számára nem hozzáférhető az elsőbbségi irat, akkor benyújtották-e az elsőbbségi iratot a legkorábbi elsőbbségtől számított 16 hónapon belül,
- a vizsgált és a korábbi bejelentések jogosultjának azonossága,
- a vizsgált és az korábbi bejelentések tárgykörének azonossága,
- az elsőbbségi irat szabályszerűsége.

Ha az elsőbbséget nem szabályszerűen igényelték, akkor elsőbbségi igényt el kell utasítani.

Hmtv. 36/A. §; Szt. 61. § (8) Ha egy bejelentésben több elsőbbséget igényeltek, akkor minden egyes elsőbbség csak azokra a részekre terjed ki, amelyeket az adott elsőbbséget megalapozó bejelentés kellően feltár.

Az, hogy az igényelt elsőbbségek a bejelentésnek mely részeire terjednek ki, csak oltalmazhatósági vélemény igénylése esetén kerülhet vizsgálatra.

II.4.8. Bővítő értelmű módosítás vizsgálata

- Hmtv. 35. § g) A használatiminta-oltalmi bejelentés új tartalom bevitelével nem változtatható meg úgy, hogy tárgya bővebb legyen annál, amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak. Ezen keretek között a bejelentő a bejelentés napjától a használatiminta-oltalom megadása kérdésében hozott meghozatala napjáig bármikor módosíthatja a mintaoltalmi leírást, az igénypontot és a rajzot.

Például egy töltőtollról eredetileg csak annyit közölnek, hogy a tinta kibocsátása automatikus szabályozású. Ha utólagos módosításnál belekerül – például azért mert az újdonság és/vagy a feltalálói lépés és/vagy a megvalósíthatóság követelménye feltehetően csak így teljesülne – hogy nyomásérzékelővel és/vagy elektromos dugattyúval van ellátva, amelyekre eredetileg nem volt utalás a mellékletekben, akkor a módosítás bővítő értelműnek minősül, amely nem megengedett, mivel új tartalom bevitelével módosítja a minta feltárását. Továbbá, ha az új tartalom bevitele nélkül a minta szerinti töltőtoll működése érthetetlen, nem megvalósítható, akkor a megvalósíthatóságát hiányát is kifogásolni kell.

A vizsgálat során megállapítandó, hogy a bejelentésben végrehajtott módosítás megengedhető-e.

- Hmtv. 35. § g) Ha a bejelentés napján benyújtott szöveg megváltoztatása, kihagyása vagy új szöveg hozzáadása új műszaki tartalom bevitelével (bővítéssel) jár, a módosítás nem engedélyezhető.

A leírásban előforduló nyilvánvaló (a mesterségben járatos személy számára egyértelmű műszaki, nyelvi, helyesírási, számolási) hibák javíthatók. Az ellentmondásos megfogalmazások egyértelművé tétele szintén nem kifogásolható, ha a bejelentés napján benyújtott bejelentésből egyértelműen megállapítható, hogy mi volt a bejelentő szándéka a megfogalmazással, és ha a módosítás után a bejelentés nem bővül újabb információval.

A technika állásával kapcsolatos további dokumentumoknak a leírásba történő beépítése ellen nem emelhető kifogás.

Nem engedhető meg, hogy a bejelentést olyan tárggyal bővítsék, amely csupán az adott bejelentést megalapozó elsőbbségi irat(ok)ban szerepel, mivel az előírások szerint a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltárt anyag nem bővíthető a későbbiekben.

Annak eldöntésére, hogy a módosítás mikor lépi túl az eredeti bejelentésben feltárt minta tárgyát, azt kell megfontolni, hogy az új tartalom bevitelével – ami nem csak hozzáadás, de törlés útján is történhet – a mesterségben járatos személy jutott-e olyan információhoz, amely nem volt megismerhető közvetlenül és egyértelműen az eredetileg benyújtott bejelentésből.

Nem engedhető meg az a módosítás, amikor a „rugalmas alapra állított berendezés” esetében utólag közli a bejelentő, hogy a rugalmas alap például spirálrugó lehet. Ha azonban a rajzok a mesterségben járatos személy számára nyilvánvalóan spirálrugókat ábrázolnak, akkor meg lehet említeni a spirálrugókat a bejelentésben, miután a mesterségben járatos személy számára semmiféle új információ nem merült fel, csupán a leírás lett egyértelműbb.

Megengedhető a nyilvánvaló hatás magyarázata is a módosításban, amennyiben a mesterségben járatos személy teljesen egyértelműen ki tudja következtetni a műszaki jellemző hatását az eredeti bejelentésből.

Ha a minta például kézifúróra vonatkozik, amely hagyományos tokmánnal van ellátva, akkor a tokmány nyilvánvaló hatása, hogy befogadó mérete változtatható, illetve, hogy a csigafúrót képes szilárdan rögzíteni. Így ennek utólagos kifejítése csak egy nyilvánvaló hatás bemutatását szolgálja.

A mintával megoldandó feladat módosítása csak akkor engedhető meg, ha az az eredetileg benyújtott bejelentésből a mesterségben járatos személy számára egyértelműen levezethető.

Egy elektromos feszültségmérő eszköz kidolgozásakor kifejezett cél lehet a mért érték pontos és egyértelmű kijelzése, amely mesterségben járatos személy részére egyértelmű feladatot jelent, így a feladatkitűzésbe utólag is beilleszthető, ha eredetileg nem szerepelt a leírásban.

Azokban az esetekben, amikor nem nyilvánvaló, hogy a módosítás az eredeti dokumentum mely részein alapul, például ha a leírásba új oldalakat fűznek be vagy átdolgozott igénypont-sorozatot nyújtanak be, a módosítás vizsgálatának megkönnyítése céljából a bejelentő a végrehajtott módosítások mindegyikénél jelezheti, hogy a módosítás az eredeti bejelentés mely részein alapul.

II.4.9. Alaki követelmények vizsgálata

A mintaoltalmi bejelentéssel kapcsolatos alaki követelményeket R. tartalmazza, melyre a Hmtv. 29. § (3) bekezdése utal.

II.4.9.1. A használtiminta-oltalmi bejelentés kellékei

Hmtv. 29. § (2) A mintaoltalmi bejelentésnek bejelentési kérelmet, mintaoltalmi leírást igényponttal, rajzokat és - ha szükséges - egyéb mellékletet kell tartalmaznia.

Hmtv. 29. § (3) A mintaoltalmi bejelentést a külön jogszabályban meghatározott részletes alaki követelményeknek megfelelően kell elkészíteni.

II.4.9.2. A bejelentési kérelem

R. 3. § A bejelentési kérelmet egy példányban kell benyújtani és annak tartalmaznia kell:

Hmtv. 29. § (3)

- a) a mintaoltalom megadására irányuló kérést;
- b) a minta címét (tárgyának rövid és szabatos megjelölését, amely nem tartalmazhat fantázianevet);
- c) a bejelentő nevét vagy elnevezését és lakcímét vagy székhelyét, több bejelentő esetén az igényjogosultság arányát, ha az nem egyenlő;
- d) a feltaláló nevét és lakcímét, több feltaláló esetén a szerzőség arányát, ha az nem egyenlő; ha a feltaláló nevének és lakcímének a mintaoltalmi iratokon való feltüntetése mellőzését kéri, akkor a feltaláló a nevét és lakcímét külön lapon adja meg;
- e) uniós vagy belső elsőbbség igénylése esetén az erre irányuló nyilatkozatot, feltüntetve uniós elsőbbségnél a külföldi bejelentés bejelentési napját, országát és számát, belső elsőbbségnél pedig a folyamatban lévő bejelentés ügyszámát;

- f) származtatás, illetőleg megosztás esetén az erre irányuló nyilatkozatot, megjelölve az alapul szolgáló bejelentés ügyszámát;
- g) a minta kiállításon történt bemutatása esetén a kiállítási nyilatkozatot, feltüntetve a kiállítás megnevezését és időpontját;
- h) képviselet esetén a képviselő nevét és székhelyét;
- i) nyilatkozatot arról, hogy a bejelentő a minta feltalálója vagy annak jogutódja; valamint
- j) a bejelentési kérelem mellékleteinek felsorolását, feltüntetve az egyes iratok lapszámát és példányszámát is.

R. 3. § (2) A bejelentési kérelem formanyomtatványon vagy a Hivatal honlapjáról letölthető elektronikus űrlap kitöltésével is elkészíthető.

II.4.9.3. A képviselet igazolása

R. 1. § d) Képviselet esetén a mintaoltalmi bejelentésnek tartalmaznia kell a képviselet igazolását.

II.4.9.4. A jogutódlás igazolása

R. 1. § e) A mintaoltalmi bejelentésnek tartalmaznia kell jogutódlást igazoló okiratot, ha a bejelentő a feltaláló jogutódja.

II.4.9.5. Uniós elsőbbségi irat

R. 1. § f) Uniós elsőbbség igénylése esetén a mintaoltalmi bejelentésnek tartalmaznia kell az elsőbbségi iratot.

Hmtv. 36/A. §
Szt. 61. § (Lásd részletesen a II.4.4.7 pontot)

II.4.9.6. A használtiminta-oltalmi leírás, a leírás felépítése

R. 2. § A bejelentés egészében az azonos fogalmakra azonos megnevezést kell használni; a műszaki fogalmakra a magyar megnevezéseket, ilyenek hiányában, a nemzetközi gyakorlatban elfogadott megnevezéseket, a mértékadatokra a külön jogszabályban meghatározott egységeket, ilyenek hiányában pedig a nemzetközi gyakorlatban elfogadott egységeket kell alkalmazni.

A mintaoltalmi leírást (az igénypontokkal) két azonos példányban kell benyújtani a következők szerint

- a) a leírás és az igénypontok erős, fehér 29,7 cm magas és 21,0 cm széles (A4 méretű) lapok egyik oldalán, gépirással vagy nyomtatással készüljenek, a lapokat úgy kell összefűzni, hogy szétválaszthatók és ismét összefűzhetők legyenek;
- b) a lapok bal oldalán 2,5 - 4 cm-es, a felső többi szélén 2 - 4 cm-es szegély, a többi szélén 2 - 3 cm-es szegély az első lap felső részén üres hely maradjon, a sorok között másfeles vagy kettes sortávolságot kell hagyni;
- c) a leírásban és az igénypontokban csak kisebb törlés, javítás vagy betoldás fordulhat elő, azt a lap szegélyén kézjeggyel kell ellátni;
- d) a leírás és az igénypontok nem tartalmazhatnak rajzot, az igénypontokba táblázat sem foglalható; valamint
- e) a rajzon feltüntetett hivatkozási jeleket a leírásban az illető alkotóelem megnevezése előtt zárójel nélkül, az igénypontokban pedig a megnevezés után zárójelben kell feltüntetni.

A leírás felépítése:

R. 4. § A leírás fejlécén közölni kell a minta címét.

A leírásnak tartalmaznia kell:

- a) a minta tárgyának és alkalmazási területének rövid megjelölését;
- b) a technika állásának bemutatását a mintához legközelebb álló megoldások ismertetésével és a források megjelölésével, valamint azoknak a hiányosságoknak az ismertetését, amelyeknek a javítását a minta célozza;
- c) a mintával megoldandó feladat és szükséges intézkedések megjelölését;
- d) a kitűzött feladat legáltalánosabb megoldását, összhangban a főigényponttal;
- e) szükség esetén az előnyös megoldások ismertetését, összhangban az aligénypontokkal;
- f) az ábrák rövid ismertetését;
- g) az oltalom terjedelmét alátámasztó egy vagy több kiviteli alak; valamint
- h) a mintához fűződő, a technika állásához képest előnyt jelentő műszaki hatások bemutatását.

II.4.9.7. A minta címe

- R. 3. § (1) b) A minta címének mindig azt a tárgyat kell megjelölnie, amelyre a minta vonatkozik, célszerűen utalva arra a szakterületre, ahol a minta felhasználható. A címnek a főigénypont tartalmával összhangban kell lennie. A cím szövegezésében lehetőleg a szabadalmi osztályozásban (NSZO) is megtalálható, illetve a szakterületen elfogadott magyar
- R. 4. § (1) a)
- R. 5. § b)

szakkifejezéseket kell használni. Ez a bejelentés beosztályozását is elősegíti. A cím tömör, ugyanakkor kellően informatív kell, hogy legyen, azonban lehetőleg ne utaljon a mintához fűződő előnyös hatásokra, illetve ne tartalmazzon határozatlan, viszonylagos elnevezéseket, szavakat. A cím fantázia nevet, idegen kifejezéseket, szakzsargont, típus jelölést nem tartalmazhat.

II.4.9.8. A műszaki terület meghatározása

- R. 4. § (1) b) A leírás bevezető részében meg kell határozni a minta tárgyát, és röviden ismertetni kell az alkalmazási területet. Abban az esetben, ha a minta tárgymegjelölése egyértelműen utal az alkalmazási területre, felesleges lehet azt külön részletezni.

A minta tárgya és alkalmazási területe megjelölésének összhangban kell lennie a minta címével és a főigénypont tárgymegjelölésével, a címnél viszont célszerűen részletesebb lehet.

II.4.9.9. A technika állásának ismertetése

- R. 4. § (1) c) A leírásnak tartalmaznia kell a bejelentő által ismert technika állásának bemutatását olyan, a mintához közel álló megoldások –és lehetőség szerint a források –ismertetésével, amelyek a minta megértését elősegítik. E résznek szoros összhangban kell lennie a minta céljával. A megoldások leírásán kívül azok kritikáját is meg lehet adni, megjelölve az ismert megoldások azon hiányosságait, amelyeket a bejelentő mintával ki akar küszöbölni. A hivatkozott megoldásokat csak olyan mértékben kell tárgyalni, amilyen mértékben összefüggésbe hozhatók a mintával. Az ismert megoldásoknak elsősorban azokat az elemeit kell hangsúlyozottan megjelölni, amelynek megjavítását célozza a minta. Az ismert megoldásokat bíráló elemzésnek tárgyilagosságnak, mértéktartónak és tényszerűnek kell lennie.

A közel álló megoldásokat a minta szemszögéből vizsgálva kell csoportosítani. Meg kell adni és kitüntetett figyelemmel kell kezelni azt a legközelebbinek tartott ismert megoldást, amelyet a bejelentő a főigénypont tárgymegjelölésénél és tárgyi körének kialakításánál figyelembe akar venni.

II.4.9.10. A mintával megoldandó feladat megjelölése

- R. 4. § (1) d) A technika állásának feltárása és bírálata elősegíti – a legközelebb álló megoldás hiányosságainak elemzése alapján – a mintával megoldandó feladat szabatos megfogalmazását. Ha a megoldásból és a mintához fűződő előnyös hatások bemutatásából a mintával megoldandó feladat világosan és egyértelműen következik, akkor nem szükséges a mintával megoldandó feladatot külön is megfogalmazni.

II.4.9.11. A feladat megoldása összhangban az igénypontokkal

- R. 4. § (1) e) A feladat megoldásának az igénypontokkal összhangban tartalmaznia kell a minta lényegének kifejtését, azaz azokat a műszaki intézkedéseket, amelyek a feladat megoldásához szükségesek és elégségesek. Az igénypontoknak vagy igénypontok részeinek a leírásban való megismétlését megfelelő hivatkozásokkal helyettesíteni lehet.

II.4.9.12. Az ábrák felsorolása, tárgyuk megjelölésével

- R. 4. § (1) f) Az oltalom terjedelmét alátámasztó példákat rajzon, ábrákon kell bemutatni, amely ábrákat a leírásban röviden, tételesen ismertetni kell. Az ábraismertetésnek felvilágosítást kell adni arról is, hogy hogyan értelmezendők az egyes ábrák géprajzilag, kapcsolástechnikailag (pl.: előlnézet, szelvény, axonometrikus kép, blokkvéma), és adott esetben hogyan viszonyulnak az ábrák egymáshoz.

II.4.9.13. Az oltalom terjedelmét alátámasztó megvalósítási módok ismertetése

- R. 4. § (1) g) A leírásnak ezután a minta részletes ismertetésére egy vagy több megvalósításra alkalmas kiviteli alakot kell tartalmaznia. Az ismertetés vezérfonalának az igénypontot (vagy igénypontokat) kell tekinteni.

A kiviteli alakok részletes ismertetését az ábrák alapján, az alkalmazott hivatkozási jelek segítségével kell elvégezni, a hivatkozási jelek következetes és egyértelmű alkalmazásával.

- R. 2. § (7) Ez azt jelenti, hogy az összetartozó hivatkozási jelet és megnevezést végig azonosan kell használni, azaz egy adott hivatkozási jel csak azonos megnevezéshez tartozhat (a megnevezés minden egyes előfordulásakor ki kell tenni a hivatkozási jelet). Mivel a rajzok a leírásban foglalt műszaki megoldások jobb érthetőségét szolgálják, ezért a feltüntetett hivatkozási jeleket mind a leírásban – a minta ismertetése során –, mind a rajzokon kölcsönösen szerepeltetni kell. A leírásban a hivatkozási jelet mindig a megnevezés előtt zárójel nélkül kell feltüntetni.

Ha a bejelentés tárgya berendezés, kapcsolási elrendezés vagy gép, azt statikus, tehát nem működő állapotban is le kell írni. A statikus állapot ismertetése alapján a berendezés, kapcsolási elrendezés vagy gép működését is ismertetni kell. A működés ismerete az ipari alkalmazhatóság, megvalósíthatóság illetve – oltalmazhatósági vélemény készítése és/vagy megsemmisítési eljárás során – a feltalálói lépés megítélésének is fontos eszköze lehet. A statikus állapot és a működés ismertetését nem kell mindig szükségképpen szétválasztani. Vannak esetek, amelyeknél az ismertetések összefonódnak, de lehetnek olyan minták, amelyeknél a szétválasztás helyes és célszerű.

Az elérni kívánt eredmény, hatás valószínűsítésére a szükséges számú, de legalább egy olyan kiviteli alakot kell megadni, amely konkrét megvalósítási lehetőséget ismertet. Nem követelmény a legjobb megvalósítási mód ismertetése.

II.4.9.14. Az ipari alkalmazhatóság módja

- R. 4. § (1) h) A leírásnak tartalmaznia kell a minta ipari alkalmazhatóságának módjára vonatkozó kifejtést, ha az ipari alkalmazhatóság a minta ismertetéséből magától értetődően nem következik.

II.4.9.15. Az előnyös hatások

- R. 4. § (1) i) A leírásnak tartalmaznia kell a mintához fűződő előnyös hatások ismertetését is, melynek tárgyilagosságnak, mértéktartónak kell lenni. Nem elégséges a mintával megoldandó feladat, illetve a célkitűzésben megfogalmazott műszaki többlethatásokra hivatkozni. Ebben a részben ki lehet térni az esetleges hátrányokra is.

A mintához fűződő előnyös hatások bemutatása – a feladatkitűzéssel és a műszaki intézkedésekkel együtt vizsgálva – rendkívül fontos szerepet játszik azokban az esetekben, amikor a feltalálói lépést is vizsgálja a Hivatal.

II.4.9.16. Irrelevanciák és redundanciák a leírásban

- R. 4. § (3) A leírás nem tartalmazhat olyan ismertetést, mely a minta feltárásához nyilvánvalóan szükségtelen.

Például a minta egy szék szerkezetére vonatkozik, amely többféle anyagból megvalósítható, például különféle fémötvözetből, különféle műanyagokból vagy fából. A leírás azonban részletesen ismerteti a szék egy bizonyos fémből történő gyártási eljárását, az öntés, hegesztés részleteit, holott a minta előállítható például fából is, az alkatrészek csapolásos rögzítésével, vagy műanyagból fröccsöntéssel. Ekkor felesleges a fémmegmunkálás részletes ismertetése, elegendő lenne rövid utalás a fém, a fa vagy a műanyag alkatrészek egymáshoz rögzítési módjára.

II.4.9.17. Igénypont

Az igénypontok - a minta jellegétől függően - szerkezetre, berendezésre, kapcsolási elrendezésre, stb. fogalmazhatók meg.

Az igénypontok a minta műszaki jellemzőinek megadásával a mintaoltalom terjedelmét határozzák meg.

Az oltalmi igényt meghatározó mintaoltalmi igénypontokat a R.-ben foglaltak szerint kell elkészíteni.

- R. 5. § a)-f) Az igénypont formailag, mondattanilag egyetlen mondat, amely két részből, tárgyi körből és jellemző részből áll. A tárgyi kört és a jellemző részt az "azzal jellemezve, hogy", illetve "amelyre jellemző, hogy" szavak kötik össze.

A tárgyi kör a minta cím szerinti tárgyának megnevezését és a szükséghez képest a mintának a technika állásához tartozó legközelebbi megoldással közös jellemzőit

tartalmazza. A tárgyi kör tájékoztatást ad arról, hogy a minta milyen ismert megoldások körébe tartozik.

Azok a jellemzők kerülnek az igénypont tárgyi körébe, amelyek a mintához legközelebb álló egyetlen ismert, a bejelentő által ismertett megoldásnál együtt megtalálhatók.

Az igénypont jellemző része a minta megkülönböztető ismérveit foglalja magába. Itt kell felsorolni tehát azon jellemzőket, amelyek a mintát a legközelebb álló ismert megoldástól megkülönböztetik és amelyek alkalmazásával a minta által megoldandó feladat teljesül.

Az igénypontban a megnevezéseket első alkalommal határozatlan névelővel vagy névelő nélkül kell feltüntetni. A továbbiakban ezeket a megnevezéseket határozott névelővel kell szerepeltetni.

Az egyetlen főigénypont a minta legáltalánosabb megfogalmazását tartalmazza. A főigénypontban a kitűzött feladat megoldásához szükséges összes jellemzőt szerepeltetni kell. Ezt úgy kell értelmezni, hogy azon jellemzőket kell a főigénypontba foglalni, amelyek feltétlenül szükségesek a minta megvalósításához. A főigénypont oltalmi körébe tartozó előnyös megoldásokat aligénypontokba lehet foglalni.

Az aligénypontoknak a főigényponttól való függősége formailag úgy jelentkezik, hogy az aligénypont tárgyi körében közvetlenül vagy közvetve hivatkozni kell a főigénypontra. Ez azt jelenti, hogy a hivatkozott igénypontok valamennyi jellemzője a kérdéses aligénypont jellemzőivel együtt határozza meg az oltalmi kört. A hivatkozás egy vagy több előző igénypontra történhet. (pl.: 2. Az 1. igénypont szerinti berendezés azzal jellemzve ...)

A jellemzők ismétlődésének elkerülése céljából az aligénypontnak a megelőző igénypontok egyikére / valamelyikére kell hivatkoznia. Több megelőző igénypont is megjelölhető vagylagosan, azonban ügyelni kell a logikai kapcsolatokra. (pl.: 9. Az 1-8. igénypont bármelyike szerinti berendezés azzal jellemzve ...)

Egy aligénypont nem kapcsolódhat több megelőző igényponthoz „és” kötőszóval.

Az aligénypontok oltalmi köre mindig csak a főigénypont oltalmi körén belül maradhat.

Az aligénypontnak tartalmaznia kell egy vagy több további jellemzőt a megjelölt előző igénypont jellemzőihez képest.

Fokozottan ügyelni kell arra, hogy az aligénypontokban meghatározott minta a főigénypontban meghatározott minta egy előnyös kiviteli alakja legyen.

- R. 5. § c) Az igénypontban a berendezés szerkezeti elemeit és azok kapcsolatát célkitűzéssel, hatásokra utaló jellemzőkkel nem lehet helyettesíteni, ugyanis egy adott célkitűzés vagy hatás jellemzően sokféleképpen elérhető, így nem megvalósítható az igénypont által meghatározott minta.

Negatív jellemző nem fogadható el igényponti jellemzőként, mivel nem alkalmas az oltalmi kör meghatározására. Kivétel képeznek azok a negatív jellemzők, amelyek általánosan elfogadottak az adott szakterület terminológiájában (pl. nem mágneses, nem oldható, roncsolásmentes ... stb.)

A hivatkozási jelet az igénypontban a megnevezés után zárójelbe kell tenni minden előfordulás esetén. A rajzi hivatkozási jelek a főigénypont tárgyi körében is szerepelhetnek, de a jellemző részben legalább egy hivatkozási jel feltüntetése kötelező.

II.4.9.18. A rajzok

Hmtv. 29. § (3) A rajzokat - ideértve a folyamatábrákat és diagramokat is - (amelyek ábrázolhatnak kapcsolási elrendezéseket is) a műszaki rajz szabályainak alkalmazásával kell elkészíteni
R. 6. § A4 méretű lapra, nagyobb ábra esetén folytatólagosan kettő vagy több lapra. A rajzokat fekete színű vagy színes, tartós, egyenletes vastagságú, jól látható vonalakkal vagy területekkel, a rajz értelmezhetőségét lehetővé tevő megfelelő kontraszt biztosítása mellett kell elkészíteni. Ha egynél több ábra tartozik a leíráshoz, akkor arab számokkal folyamatosan - a rajzlapok számától függetlenül - kell számozni azokat. A rajzlapokat összesített sorszámmal is el kell látni. Az ábra nem műhelyrajz, csak a minta megértéséhez szükséges mértékben kell ábrázolnia a megoldás részleteit. Egyes részek, elemek hivatkozási jelekkel (számokkal, betűkkel) jelölendők, ezek mellett zárójel, körök vagy idézőjelek nem megengedettek, a feliratozáshoz latin és, ha ez szokásos, görög betűk alkalmazhatók.

Az ábráknak legalább egy hivatkozási jelet kell tartalmazniuk, melyet a leírásban és az igénypontban szereplő hivatkozási jellel egyezően kell megjelölni. Természetesen az összes hivatkozási jellel rendelkező szerkezeti elemet a leírásban, az igénypontokban és az ábrákon következetesen kell jelölni az R. 2. § (7) bekezdésében előírtak szerint.

Lehetőség szerint legalább egy rajzból a főigénypontban oltalmazni kívánt minta összes jellemzőjének kiolvashatónak kell lennie.

A rajzokon mellőzendő az adatok, méretek, mennyiségek, bővebb magyarázatok feltüntetése, kivéve a megértéshez feltétlenül szükséges rövid feliratokat, mint pl. „víz”, „gőz”, „A-B metszet” vagy a villamos kapcsolási rajzok és a blokkvázlatok szokásos feliratait.

II.4.9.19. Hivatkozási jelek jegyzéke

A hivatkozási jelek jegyzéke nem kötelező eleme a bejelentésnek, azonban a megértés elősegítésére benyújtható.

Ha bejelentő integrálja a leírásba, akkor a leírás szerves részét képezi, ha külön mellékletként nyújtja be, akkor nem része a leírásnak.

II.4.10. Az igénypont

Hmtv. 32. § (2) A leírás végén egy vagy több igénypontban meg kell határozni a leírás egyéb részeivel összhangban az igényelt mintaoltalom terjedelmét.

II.4.10.1. Az igénypont rendeltetése

Hmtv. 13. § (1) A mintaoltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg. Az igénypontokat a leírás és a rajzok alapján kell értelmezni.

Hmtv. 32. § (1) Az igénypontban a leírással összhangban kell meghatározni az igényelt oltalom terjedelmét.

Az igénypont rendeltetése az, hogy meghatározza a minta oltalmi körét, a mintaoltalom terjedelmét, így megjelölje azon megoldások halmazát, amelybe tartozó műszaki megoldásokat más nem hasznosíthat az oltalmi idő alatt. Csak az áll oltalom alatt, amit az igénypontok meghatároznak. A leírásnak, rajz(ok)nak az oltalmi kör meghatározásában csak annyiban van szerepük, hogy tisztázzák, magyarázzák az igénypontokat anélkül, hogy bővítenék vagy korlátoznák az oltalmi kört.

A pontatlanul, nem egyértelműen megfogalmazott igénypont jogbizonytalanságot eredményez.

II.4.10.2. Az igénypont felépítése és tartalma

Az oltalmi igényt az egyetlen főigénypontban és esetleg további aligénypontokban lehet megfogalmazni.

Az igénypontban fel kell sorolni a minta mindazon jellemzőit, amelyek a minta megvalósításának szükséges és elégséges feltételét képezik. Ha a szükséges jellemzők közül valamelyik nem szerepelne az igénypontban, akkor a felsorolt jellemzők megvalósulása még nem biztosítaná a feladat megoldását, így az igénypont nem az oltalmazandó mintát jellemezné. Ha az elégséges jellemzőkön túlmenően további jellemzőt is tartalmaz az igénypont, akkor indokolatlanul leszűkül az oltalmi kör. Ebben az esetben a mintaoltalom „megkerülése” nagyon könnyű lenne.

A főigénypontba foglalt megoldás előnyös kiviteli alakjait aligénypontokba lehet foglalni. Az aligénypontok pontosítják a főigénypontban legáltalánosabban meghatározott megoldást reprezentáló kiviteli módokat.

Az aligénypontok önmagukban ismert intézkedésekre is irányulhatnak. Aligénypont szerkesztése fontos lehet, mert adott esetben, egy-egy külön alkalmazott aligényponti megoldás alkalmas lehet a visszavonulásra, szűkebb oltalmi kör biztosítására például egy megsemmisítési eljárás során. A korlátozás lehetőségének szempontjából célszerű az aligénypontokat vagy azok egy részét úgy fogalmazni, hogy a főigénypont oltalmi körén belül önmagukban is új kiviteli alakot tartalmazzanak.

Az aligénypontban szereplő jellemzőket mindig a főigényponttal összeolvasva kell értelmezni.

Hmtv. 1. § (1), Használatiminta-oltalom csak konkrét mintára: tárgy kialakítására, szerkezetre vagy részeinek elrendezésére, berendezésre, több – egymással kapcsolatban lévő – eszközből álló rendszerre adható.

Az igénypontnak világosan és tömören meg kell határozni a minta tárgya szerinti mintát, amelyre a bejelentő az oltalmat igényli.

Az igénypontban meg kell adni, hogy a minta milyen szerkezeti elemekből áll és azok milyen módon kapcsolódnak egymáshoz („miből áll és mi, mihez, hogyan kapcsolódik”).

A minta tehát az igénypontban szerkezeti elrendezésével, kialakításával, geometriai jellemzőivel, anyagi minőségével, továbbá a mintát alkotó részegységek egymás közötti kapcsolatának (a mintát felépítő szerkezeti elemek kapcsolódásainak) statikus megadásával jellemezhető.

II.4.10.3. Az igénypontban alkalmazott jellemzők

Hmtv. 32. § A mintát a főigénypontban olyan érthetően, világosan, egyértelműen kell jellemezni, hogy az igényelt oltalmi kör terjedelmét pontosan meg lehessen határozni. Ennek érdekében az igényponti jellemzésnél különösen figyelembe kell venni az alábbiakat.

Az igénypontokban lehetőleg a szakterületen közismert fogalmakat, elnevezéseket kell használni. Abban az esetben, ha a megfelelő oltalmi igény biztosítása céljából olyan kifejezést is alkalmazni kell az igénypontban, amely nem egyértelmű vagy nem közismert, esetleg a tárgykörben új fogalom, ezt a leírásban részletesen és pontosan meg kell magyarázni. Minőségjelzők, dicsérő jelzők, illetve negatív jellemzők az igénypontokban nem szerepeltethetők.

Ha az igénypontban azonos fogalmak összefoglaló kifejezéssel, ún. „gyűjtőfogalom”-mal kerülnek ismertetésre, akkor a kifejezéshez tartozó fogalmakat a leírásban szintén meg kell határozni. Például rögzítés mint gyűjtőfogalom, azon belül szegecs, csavar, ragasztás... stb. Másik példa lehet az adatkapcsolat, amely lehet vezetékes vagy vezeték nélküli kapcsolat. (Általában a „gyűjtőfogalom” az egyszerű felsorolásnál többet takar, ezért is szükséges annak részletes feltárása, definiálása.)

II.4.10.3.1. Negatív jellemzők

Igénypontban csak meglévő és valóságos jellemzők lehetnek. Ami nincs, az rendszerint nem lehet valaminek a jellemző sajátossága, elhatároló tulajdonsága. Ezek figyelembevételével negatív jellemzőnek igénypontban való alkalmazása nem engedhető meg. Ha valamely megoldásnál a negatív jellemző - például valaminek az elhagyása - tűnik a minta lényegének, azt kell meghatározni, hogy milyen szerkezeti kialakítások teszik lehetővé az említett jellemző elhagyását és ezeket a pozitív intézkedéseket kell az igénypontba foglalni.

A negatív jellemzőket nem szabad összetéveszteni a pozitív állítást magukba foglaló, a szakterületen elfogadott, általánosan alkalmazott elnevezésekkel, például „nemvezető”, „nemfémes”, „nem mágneses”, „nemlineáris” vagy „oldódásmentes”. Ezeknek a jellemzőknek a használata az igénypontban nem kifogásolható.

II.4.10.3.2. Relatív kifejezések

A relatív kifejezések – például „kis”, „nagy”, „alacsony”, „magas”, „körülbelül”, „speciális”, „ideális”, „megfelelő” – viszonyítási alap nélkül nem adnak határozott, egyértelmű jellemzést az igénypontban, ezért ott nem szerepeltethetők. Adott szakterületen állandósult, konkrét jelentéstartalommal bíró relatív kifejezések, például „erősáramú”, „nagyfrekvenciás” vagy „nagypontosságú”, „nagyviszkozitású” használata nem tiltható meg. Nem szabad összetéveszteni a relatív kifejezéseket a műszakilag értelmezhető fogalmakkal, például vékony- és vastagréteg integrált áramkör vagy keményfém, amelyek használata az igénypontban nem kifogásolható.

II.4.10.3.3. Vagylagosság, „adott esetben”, „önmagában ismert” stb. kifejezések

A vagylagosságot, esetiséget meghatározó kifejezések az oltalmi kör egyértelmű meghatározását akadályozhatják, ezért használatuk az igénypontokban korlátozottan megengedett.

A vagylagosságot tükröző kifejezéseknél esetenként kell elbírálni, hogy nem válik-e érthetatlenné, áttekinthetatlenné az igénypont.

Hasonlóképpen azt is mérlegelni kell az elbíráláskor, hogy nem válik-e az oltalmi kör többfelé, az egység követelményét veszélyeztetve a túl sok variáció miatt, melynek következtében egy igényponton belül több olyan mintára igényelnek oltalmat, melyek nem azonos oltalmi körbe tartoznak.

Az előzőekben felsorolt problémák miatt célszerű a vagylagos kifejezések helyett, az ún. „gyűjtőfogalom” használata, melynek jelentéshalmazát a leírásban meg kell határozni.

Az „és/vagy” szavakkal összekötött jellemzők egyidejű vagy vagylagos teljesülést írnak elő, azaz három variációt tartalmaznak, így az igénypont adott esetben három mintát is tartalmazhat, ezért használata kerülendő, mivel egy mintaoltalmi bejelentésben csak egy minta oltalmát lehet kérni.

Az „adott esetben”, „lehetséges esetben”, „előnyösen” lehetőséget fejez ki, az utánuk álló jellemző olyan lehetőséget ismertet, amelynek a végrehajtása lehetséges, de nem kötelező. „Adott eset” vagy „lehetséges eset” általában egy eljárásnál értelmezhető, ahol az eljárás körülményei határozzák meg az eljárási lépés végrehajtását. Valamely tárgy kialakítása, szerkezete vagy részeinek elrendezése konkrét megoldás és nem adott esetre értelmezhető.

A „kívánt esetben”, „szükséges esetben” kifejezések után a leírt alkatrészt kötelezően be kell építeni, ha annak műszaki feltételei fennállnak, ellenkező esetben az alkatrészt úgy kell tekinteni, mintha az nem lenne ott. A „kívánt eset”, „szükséges eset” általában eljárásoknál értelmezhető, ezért kerülendő.

Fentiek alapján az „és/vagy”, „adott esetben”, „lehetséges esetben”, „kívánt esetben”, „szükséges esetben” szóösszetételek használata az igénypontokban nem javasolt.

Az „önmagában ismert” kifejezés az adott jellemző műszaki tartalmát nem hordoz, csak a közismertségét hangsúlyozza, ezért használata felesleges.

II.4.10.3.4. Működés, hatás, célkitűzés az igénypontban

R. 5. § f) A működésre, hatásra, célkitűzésre vonatkozó jellemzők nem alkalmasak az oltalmi kör meghatározására.

Ezek ugyanis általában annyira általánosítják az oltalmi kört, hogy az bővebb lesz, mint amire a minta vonatkozik. Az ilyen jellemzőkkel szerkesztett igénypont az esetek nagy részében csak a minta elvét és nem magát a mintát helyezné oltalom alá. Egy működésmódhoz különböző megoldások, szerkezetek, berendezések, eszközök rendelkeznek. A fentiek alapján a minta működését, hatását, célkitűzését a leírásban kell ismertetni.

A célkitűzést, feladat-megjelölést kifejező meghatározások - mivel magát a megoldást nem tartalmazzák - nem használhatók a műszaki megoldásnak más műszaki megoldástól való megkülönböztetésére. Egy műszaki feladat ugyanis sokféleképpen oldható meg. Elképzelhető az is, hogy feladatkitűzést tartalmazó oltalmi igény esetén a kitűzött feladat nincs is megoldva.

II.4.10.4. Az igénypont és a leírás összhangja

Hmtv. 13. § (1) Az oltalmi kört az igénypontok határozzák meg, amelyeket a leírás és a rajzok alapján kell értelmezni.

Hmtv. 32. § (2) A leírásnak és az igénypontoknak egymással összhangban kell állnia. A leírásban meg kell fogalmazni a kitűzött feladat legáltalánosabb megoldását és az előnyös megoldásokat is. A főigénypontba a minta egészét, azaz a megvalósításhoz elengedhetetlenül szükséges összes jellemzőt kell belefoglalni.

Az összhang előírása megköveteli, hogy mindaz, ami az igénypontokban szerepel, megtalálható legyen a leírásban is. Az igénypontokba foglalt mintát ugyanis csak akkor lehet a leírás és a rajzok alapján értelmezni, ha ott ugyanazt a műszaki megoldást részletesen leírták.

Nem lehet igénypontokba foglalni olyan jellemzőket, amelyeket a leírásban nem ismertettek.

Az igényelt oltalmi kört, az igénypontokba foglalt mintát a leírásban részletesen ismertetni kell. A minta legáltalánosabb megoldását követően a leírásban konkrét megvalósítási módokon keresztül be kell mutatni a mintát olyan részletességgel, hogy abból a minta különösebb nehézség nélkül mesterségben járatos személy számára is megvalósítható legyen. A minta legáltalánosabb megfogalmazásának, a megvalósítási módoknak és az igénypontoknak összhangban kell lenniük, azaz az általános megoldást alá kell támasztaniuk.

II.4.11 Az érdemi vizsgálat ügyintézésének rendje

Hmtv. 35. § a)- g) Az érdemi vizsgálat során az elbíráló megvizsgálja, hogy a bejelentés megfelel-e a törvényes követelményeknek.

Hmtv. 36. § (1) Használatiminta-oltalmi elbírálás nincs külön alaki és érdemi vizsgálatra bontva, az alaki és érdemi követelmények betartását a Hivatal egyidejűleg vizsgálja.

II.4.11.1 Felhívás hiányok pótlására és nyilatkozattételre

Ha a mintaoltalmi bejelentés nem felel meg a jogszabályokban meghatározott alaki vagy érdemi követelményeknek, a bejelentőt a kifogás természete szerint hiánypótlásra és/vagy nyilatkozattételre, illetve a bejelentés megosztására kell felhívni. Az elbírálás során nem készül külön érdemi és külön alaki felhívás, hanem valamennyi hiányosságról a Hivatal közös felhívást küld a bejelentőnek.

A felhívásban pontosan ki kell fejteni azokat az okokat, amelyek a minta engedélyezését gátolják. Lehetőleg egy felhívásba kell foglalni az összes kifogást, hogy a bejelentő válasza után az ügyben dönteni lehessen.

Szükség esetén – általában akkor, ha az első felhívásban foglaltakhoz képest új tény vagy körülmény merül fel – újabb felhívást kell kiadni.

Hmtv. 28. § (1) a)-c) A nyilatkozattételre az ügyfél részére legalább egy hónapos, de legfeljebb három hónapos határidőt kell adni, amely a lejárat előtt benyújtott kérelemre egy alkalommal meghosszabbítható. Három hónapot meghaladó, illetve egynél többszöri határidő-hosszabbítás különösen indokolt esetben sem adható.

Szt. 53/C. § (2) a), Szt. 115/S. § (3) A határidő-hosszabbítási kérelem díjköteles, a kérelem addig nem tekinthető benyújtottnak, amíg annak a díját meg nem fizették. Amennyiben a kérelem és/vagy a díjfizetés a lejárt határidő után történik meg, a kérelmet el kell utasítani. A második határidőhosszabbítási kérelmet díjbefizetéstől függetlenül el kell utasítani.

Hmtv. 28. § (1) c)

II.4.11.2 A használatiminta-oltalmi bejelentés elutasítása

Hmtv. 36. § (2), (3) A mintaoltalmi bejelentést el kell utasítani, ha a hiánypótlás, illetve a nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket. A bejelentést csak a felhívásban határozottan megjelölt és kellően kifejtett okok alapján lehet elutasítani.

II.4.11.3 A használatiminta-oltalmi bejelentés visszavontnak tekintése

Hmtv. 36. § (4) Ha a bejelentő a felhívásra a kitűzött határidőben nem válaszol, illetve a bejelentést nem osztja meg, a mintaoltalmi bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

II.4.11.4 A használminta-oltalom megadása

Hmtv. 36. § (5) Ha a minta és a mintaoltalmi bejelentés megfelel a vizsgálat körébe tartozó valamennyi követelménynek, a Hivatal a bejelentés tárgyára használminta-oltalmat ad.

A megadó határozat meghozatala előtt az NSZO osztályjelzet pontosítandó és minden adat ellenőrizendő.

II.4.11.4.1 A megadó határozat

A Hivatal a használminta-oltalom megadását határozatban közli a bejelentővel. A használminta-oltalmat megadó határozatnak tartalmaznia kell:

- az ügyszámot,
- a lajstromszámot,
- a minta címét,
- a bejelentés napját,
- az elsőbbségi adatokat,
- az NSZO-jelzetet,
-
- a jogosult nevét és címét (székhelyét),
- a képviselő nevét, valamint
- az oltalom alapjául szolgáló leírás, igénypont és rajz iktatószámát.

A megadó határozat a kézbesítéssel emelkedik jogerőre, ha nem kérik annak megváltoztatását.

A mintaoltalom megadását be kell jegyezni a mintaoltalmi lajstromba és meg kell hirdetni a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben.

Hmtv. 28. § (4) A mintaoltalmi bejelentést a mintaoltalom megadásáról szóló határozat jogerőre emelkedését követően bárki megtekintheti és annak iratairól díj ellenében másolatot kaphat.

II.4.11.4.2 Mintaoltalmi okirat kiadása

A Hivatal a mintaoltalom megadását követően mintaoltalmi okiratot ad ki.

Az okirathoz a Hivatal a leírást, igénypontokat és a rajzot hozzáfűzi, és a jogosultnak megküldi.

II.4.11.5 A használatiminta-oltalmi bejelentés visszavonása, lemondás a mintaoltalomról

Hmtv. 29. § (6) A bejelentő a mintaoltalom megadásáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig - a Hmtv. 23. § rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával - visszavonhatja a mintaoltalmi bejelentést.

Hmtv. 23. § (1)-(3) A mintaoltalmi lajstromban feltüntetett jogosult a Hivatalhoz intézett írásbeli nyilatkozattal a mintaoltalomról lemondhat. Ha a lemondás (vagy visszavonás) más személyeknek jogszabályon, hatósági határozaton vagy a mintaoltalmi lajstromba bejegyzett hasznosítási szerződésen alapuló jogát érinti, vagy ha a mintaoltalmi lajstromba per van bejegyezve, a lemondás (vagy visszavonás) csak az érintett személy hozzájárulásával hatályos.

Lemondani egyes igénypontokról is lehet.

A mintaoltalomról történő lemondás és visszavonás visszavonásának nincs jogi hatálya.

Több bejelentő esetén az összes bejelentőnek írásban benyújtott lemondó vagy visszavonó nyilatkozata alapján lehet csak a mintaoltalomról lemondani, illetve visszavonni azt.

II.5. A használatiminta-oltalmi bejelentés módosítása

II.5.1. A módosítás lehetősége, korlátja

- Hmtv. 36/A. §, Szt. 72. § (2) A bejelentő a bejelentés napjától a használatiminta-oltalom megadása kérdésében hozott döntés meghozatalának napjáig bármikor módosíthatja a használatiminta-oltalmi leírást, az igénypontot és a rajzot.
- Hmtv. 36/A. § Szt. 72. § (1) A használatiminta-oltalmi bejelentés új tartalom bevitelével nem változtatható meg úgy, hogy tárgya bővebb legyen annál, amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak.
- A Hivatal felhívásainak végén figyelmezteti a bejelentőt erre a jogszabályi előírásra.
- Hmtv. 35. § g) Ha a bejelentő az eljárás során az elismert bejelentési napon benyújtott változathoz képest új leírást, igénypontokat és rajzot bocsátott a Hivatal rendelkezésére – felhívásra vagy saját kezdeményezésre –, az eljárás során minden esetben meg kell vizsgálni, hogy az abban végrehajtott módosítás megengedhető volt-e, mivel a minta tárgya nem lehet bővebb annál, mint amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak.

II.5.2. A módosítás ügyintézésének rendje

- DR. 15. § (1), (2) A módosítás tudomásulvétele díjköteles.

Ha a bejelentő saját kezdeményezésére módosítja a mintaoltalmi bejelentés mellékleteit, minden esetben meg kell fizetnie a módosítási kérelem díját.

Amennyiben a bejelentő a Hivatal hiánypótlási felhívására nyújt be átdolgozott bejelentési mellékleteket, az csak abban az esetben minősül díjköteles módosításnak, ha az igénypontok számában olyan növekedés történt, amely hatással van a módosítási díj mértékére.

Például, attól függetlenül, hogy a bejelentő saját kezdeményezésre vagy felhívásra nyújt be átdolgozott mellékletet, ha az eredetei 10 igénypont helyett 12 igénypontot nyújt be bejelentő, akkor a módosítási díjon felül a további igénypont után a DR.-ben meghatározott díjat is meg kell fizetnie.

Módosításnak tekintendő a nyilvánvaló hibák, azaz a név-, szám- vagy egyéb elírások kijavítása is.

Ha a bejelentő a módosított mellékletek benyújtásával egy időben nem fizette be a módosítás tudomásulvételének díját, a Hivatal figyelmezteti a díj megfizetésére.

Ha a bejelentő a figyelmeztetés ellenére sem fizeti meg a módosítás tudomásulvételére előírt díjat, a Hivatal a módosítási kérelmet elutasítja.

A bejelentő által kezdeményezett módosítást a Hivatal tudomásul veszi, azonban a módosítás tartalmi vizsgálata csak a többi oltalmazhatósági feltétellel együtt, később történik meg (lásd II.4.8. fejezet).

II.6. A használatiminta-oltalmi bejelentés megosztása

II.6.1. A megosztás lehetősége

- Hmtv. 36/A § Aki több mintára igényelt használatiminta-oltalmat egy bejelentésben, a használatiminta-oltalom megadása kérdésében hozott döntés meghozatalának napjáig megoszthatja bejelentését, a bejelentési nap és az esetleges korábbi elsőbbség megtartásával.
- Szt. 73. § (1)
- Lásd még II.4.5.4 fejezet.

II.6.2. A megosztás útján létrejött új használatiminta-oltalmi bejelentés kellékei

A használatiminta-oltalmi bejelentés megosztására irányuló kérelem beérkezésekor új ügyszám adása mellett új aktát kell nyitni. Megosztott használatiminta-oltalmi bejelentések benyújtásakor a "MEGOSZTÁS" fejlécű törzslapot kell az aktában elhelyezni. A megosztás útján létrejött új bejelentésnek tartalmaznia kell az alapbejelentés ügyszámát feltüntető kérelmen túlmenően a megosztott használatiminta-oltalmi leírást az igénypontokkal, rajzot, az alapbejelentés elsőbbségi példányának, adott esetben elsőbbségi iratának és egyéb szükséges dokumentumainak másolatát. A Hivatalban rendelkezésre álló iratok másolatait az elbíráló helyezi el a megosztás útján létrejött új bejelentés aktájában, azokat nem szabad a bejelentőtől bekérni.

II.6.3. A megosztás útján létrejött új használatiminta-oltalmi bejelentéssel kapcsolatos ügyintézés rendje

- Hmtv. 36/A § A szabadalmi osztályokra került aktában a megosztott bejelentések törzslapján fel kell tüntetni többek között az alapbejelentés ügyszámát, továbbá a használatiminta-oltalmi elbíráló a törzslap első oldalán a levélkód megadásával utasítást ad az ÁHPO-nak értesítés vagy értesítés és figyelmeztetés kiküldésére, illetve a megosztás tudomásulvételére.
- DR.15.§ (3)
- Szt.73.§ (2)
- Szt.73.§ (3)
- A használatiminta-oltalmi bejelentés megosztására irányuló kérelem díjrendeletben előírt díját a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül kell megfizetni.
- Ha a kérelem benyújtásakor nem fizették meg a megosztási díjat, a Hivatal figyelmezteti a bejelentőt a hiánypótlásra, ennek elmaradása esetén a megosztási kérelmet visszavontnak kell tekinteni, és erről végzést kell kiadni.
- A megosztás tudomásulvétele után a vizsgálat az általános eljárási rend szerint történik.